

Ar pašā vīrushehliga Augsta Keisara wehleshanu.

Mahjas Weefis ar peef...
Mākslīgu māfā:
Ar peefuštīfhanu...
Par gabu 3 rbl. — 1ap.
1/2 gabu 1 rbl. 80 lap.
1/4 gabu 1 rbl. — 1ap.

Mahjas Weefis. Politisks un literarisks laikraksts.

Mehāzija un ešpedīzija...
Ešpīzija un ešpedīzija...
Ešpīzija un ešpedīzija...

Sludinājumi māfā...
6 lap. par weenas šejas...
smalku rasti rindinu.

Apstieļumi un Mahjas...
Weefis un sludinājumi...
fubtami un šahdu avēš...
Ba. unceņam raseru...
Maacs. Blacacs, r. Para...
(Mahj. W. ešped. Rīgā.)

Mahjas Weefis isnaht weeneis nedēla, treschdeenas. — Ar Eatru numuru isnaht literarisks peelīfums un Eatru mehnesi semtopības peelīfums.

Mahjas Weefa Mehueschreaksta 4. (aprīļa) burtnija isnahtuse.

Mahzatees itenografijsu jeb mahkslu rakstī tik pat ahtri kā runat!

Patlaban isnaht mahjības wehstules itenografijsu...
Stenografijsu noder un atnes leclu švehtību...
Wīfū labru peefonam, tā: mahzateem, stototajem, abrejem, adwo...
latem, wīfēem eereņcem, rastneceem, redattoreem, tešu referenteem...
it šewīfāki tīgotajem, studenteem, skolenteem, semlojsem un par ween...
lahrēm štrādneceem, luseem šchis un tas abtrumā japešibm. Ar...
itenografijsu war ušrašit līdž 250 balceņus 1 minūtē, tas ir...
6-8 reizes wairat un ahtraf, nekā ar parasto rakstu; bes tam...
itenografijsu atnes šatram wīnās pratejam dāuf materiela labuma. E...
dab wīnā wārdā isnaht nosimē ir — jilwezes labdare!

Adrese: C. Нерошнн, В. О., 6 аиа, № 37.
Stenografijsu wehstul: ischewejs un šurju waditajs:
R. A. Knoke,
ešamineis un diplomēts itenografijsu skolotajs.

Saatschi & Mangouby tabakas fabrika.
Peecejamī, isdewīgi un glihti papirofi zigaru mačs!
„Praktičnija“ 10 gab. 10 lap.
„Podarok“ 10 „ 6
Kolittawa: Rīgā, Wehweru celā Nr. 1.

Dalchadi raksti. Semes bakterijas un semes poteschana.

Kad scho laikmetu grīb ar weenu wārdū apšibiter, tad to labprāht mehdi dehwet par elektrisko laikmetu, kusech...
pabrtweizis wāuku laikmetu. Bet mehš wāketu arī wārbuht...
fajit, tā dšhwojam bakteriju laikmetā. Šo ideenas un...
ne maīal tā no elektriska spēhla tagad runā no bakterijām. P...
weečch dāschēem gabu desmīteem gan jau pašhās, bet...
wehł wešpehtitās „buhtes tagad apbrīhnojāmā dāschadibā...
ideenas parāhdas par baltem un breesmam šatram. Wīnas...
kā Jūbijānešchī šlepeni ušbuht muhšu wešelībai. Sare...
dīnās tāš titai ar paleelinatāja šilla peepāhīdšību. B...
akterijas kōti dāschadās. Kereit wīnās parāhdās šarā...
breesmīgajā isnīhīmāšohajā darbībā, tā šipigu šimību...
radītājas. Šinams, no nupat mīneidm bakterijām baidētes...
dāufreš peemīrē derīgās un nepeerešchāmī wājadīgās...
bakterijas.

Saturo: Jibna ar schubpību abresemē un Kreewijā. (Turpinājums). — Arinas tagadine un nahleme. (Weigās). — No celfāfemes: a) Waldbas leetas. b) Baltijas netikumi. c) No jūtam Kreewijāh ušem. — No Rīgas. — Tešfētu nodala: Tešfētu šautajumi un atbīdes. — Kugnešiba. — No abresemē. — Bālešas wehstules. — Uštrups (torgi). — Eirgus šinas. — Tešgrāmas. — Dāschadi rakstī. Semes bakterijas un semes poteschana. I. — Šistūmī.

Kara ministris generalleitnants Ateļejs Nikolajewičs Šuropaffins.

teelot no tā amonjāta, tas šatrahjotees gāfā šaur dāschadeem dābas...
prozešem, tā peem, šaur elektriskēem šprāhdēēm, šaur pūšchānu u. t. l. Mehšlošchānās mehģinājumi, šurus šdarīja, lai scho šautajumu isšchirtu, peerāhdīja, tā augi no šchābda amonjāta maš war pāhretit. Wīni wairat un labāfi šleetoja dāschadōs semes šalpetera šlabdes šaweenojumus — nītratus. Kamehr wīfū scho šautajumu ispehtija, wehł arween waldbija domās, tas gāfū ušlātīja par šlabpēta apghadātajū, jau arī tabeht, tā bija atrāšis, tā ogi šlabbi, kura gāfā atrodas toti mašā mehā, augi dabun no gāfā, šil dāufš dīhšatī jau nebija šadomā uš šlabpēta, kusech gāfā atrodas tīl bagatīgā mehā. Pīrmais, tas šchāi šautajumā šdarīja wīšāi pamatīgus pehtījūmus, bija šrantšchū profesors Bušngols (Boussingoult). Ze nu pee mehģinājumeem wājadjeja augus tā audšinat, tā tee nekur newāretu aišneget šajitū šlabpēti, bet wīneem wājadjeju weenīgi ishtit ar to šlabpēti, tas gāfā. Pīrmo šchābdu mehģinājumu šdarot atrada šaur analīš, tā augā bija gan wairat šajitū šlabpēta nēšā šehltā bija bijis. Tā tad augš to, bija warejis peefawīnat no gāfā. Bet šautajūms wehł nebija isšchirtis. Augi to wareja arī buht dabuščū no gāfā atrodōšā šajitū šlabpēta — amonjāta. Tadehī wājadjeja šdarit jaunus mehģinājūmus, šur augi dabutu weenīgi šleetošchānāi tīlā šwabado gāfā šlabpēti. To šdarīja šahdejādī, tā mehģinājūmam šemi mahkslīgi ishtīhija no wīšēem šlabpēta šaweenojumeem un jūtas weelas šemi peegāhdāja mahkslīgā jētā un šahlat augš dabuja tīlāi šahdu gāfū, tas bija tīhš no amonjāta. Šau augot wareja redset un arī analīše ishtāhdija, tā augi nešepji šleetoš šwabado gāfā šlabpēti un, tā šchābdejādī augus audšjet, augōš wairat šlabpēta nebija, tā jēt tā bija atrādēs šehltā. Lai gan augam apahrt bija šwabadāis šlabpētiš, tas tomehr to nebija šleetojis, t. i. wīšch nebija špehjis to šleetoš. Wairat reišchū scho Bušngola mehģinājumu atšahtojot wājadjeja nahst pee pahrtēzības, tā augi nešepji šleetoš šwabado gāfā šlabpēti. Un tā tā šaur mehģinājumeem redjeja, tā augi kōti labi šleetoja šalpetera šlabdōs šahjus, tad ar to rahdījās buht šchis šautajūms isšchirtis tīlāb prakšē, tā teorijāi. Šitai bija kōti šawadi, tā prakšēte laufšaimneeti

Jibna ar schubpību abresemē un Kreewijā.

No profesora B. Š. Šronija. (Turpinājums). VI. Gottehdorgas šistēmā. 1) Šeprečchējās peestīmes. Šabrtības beedribu dīhnošchāna un isplātīschāna, beš šchābām, šajīškata par weenu no šwarīgāteem līhšfēktem aplātot šilwezes wežato un šīprato eenaidneeku — schubpību. Bet tā jau šatram šilweču rotu dāschām, tā arī šchām jībās wehdām ir šarā wāhdā puse. Tās, luht, pāgehrt no šilweča šinamūs upurus, šinamū apwehšchōšchānos un peestēschānos, tas naw pa šatra ešpehjai un grībāi, tam nodotees. Šeprečchējās nodatās redšejām, tā šabrtības beedribām nebija nelāhdū šemju, lamehr tāš dīnās šīkaf pehž šabrtības jeb mehrenības reibinošchū dšēbreenu patehreshchānā. Naw jau nebuht weegli noteikt robeščās, šur bešōšās šabrtība un nelāhtīgums un šur šabrtības nelāhtība un lahtīgums. No mehrenības glūšchī netānāot war pāhreet pahrtmehrībā. Tālab wīšām šabrtības beedribām bija jāpeenem „absolutās“ (pīlīgās) atturības pīnšips. Bet tāšnti šchis pīnšips pīrāša no šilweča šahdēgrības špehju, šahdu energijū un tīl šingru apneemšchānos, tā ne šatris špehšigs peestīst šahdam pāgehrejūmān, un tee, tas wīnu peenehmūschī, naw špehšigi to šīpīlīt. Reibinošchū dšēbreenu patehreshchāna, ja tā noteel šabrtības robeščās, pate par šemī naw nelāhdōš nōšegūms, šarotēes tā no morales, tā arī no hīgīenās (wešelības šopschānās) šahwōlka. Lai ušneemtos šahdu apwehšchōšchānos, tad šilwečam šar wāju nu šahdam, tas tīl pīlās ideālīstū jēteenu un mīhšēšības pret šarū turwatu, tā ir ar meeru šeedot šarās šīuunīgās eeraščās un gāfchū šitū labā (dšhwōjot wīneem par prečchšīhīmī), wāj arī šahdam, tas pīlīgi atšīst schubpības lahtīgumu un draudoščās breesmas, tā tā grībōt negrībōt jāwehł atturības wehrestis, šat ar to uš wīšēem lahtēem apdrošchānot pret šahrdīnāšchānam. — Šatram šglīhtōtam — intēlīgētam šilwečam, tas dšhwō šahrtīgi un šabrtīgi, tešfības attēltees no ešlāhšchānās atturības beedribās. Šo wīšch war weenlahrēschī aīš tā eemešā, tā wīnam nedraud nelāhdās breesmas, mehreni patehreshchōt reibinoščūš dšēbreenu, un tā ar šarū dšhwō tas newar buht šīeem par šīltu prečchšīhīmī. Bet uš šahda pāt pamāta war atteiktees no ešlāhšchānās šabrtības beedribā arī mašā ušījamī šahdīs, par šūteem newar gāiwot, tā mehrenība gālu galā nōpahreet pahrtmehrībā. Šaudis, šūteem tešchām draud schubpības breesmas, wairat gabjūmōš jau pahral dšīl nōgrīmūschī šchāt netikumā, tā tā pašchī ween nešepji no tā atšwabīnātees. Lai šahdī šaudis apneemtos pahrtgrošit

Šchī nodatā šahdū no „dōllāda“, šur autōrs nolāhtis šīšewās šūhdīstā beedribā 6. aprīlī 1898. g. noturētā šehde.

fawu nelahgo dšhwī, tad wjadfīgs fewiškī stipr titu-
mības un tīzības ešpāids no abreens, tā peemebram minēta
Metju tehwa spēdiki; lai peh tam schabūs kaudis ušuretu
pee to apnešchānās, tad wehl wjadfīgs tahds spēhls,
tahds peemih tizigam swebrestam. Kur ta wifa truhsti,
tur fahstības beedribas newar zeret uš panabfumeem,
tur „absolutas“ (pilnīgas) atturības prinčips irahdas
par nederīgu. Wjadfēja mešet zītus prinčipus, zītus
zīnās līdšfektus, kuri neakaratos no tīf nedrošceem
līdšfektēem, tā zilweta grība un energija wai wina
garīgā dšhwē. Tahdeem līdšfektēem wājaga pašah-
wet abrejos aplahstōs, peemebram, nolahrtojet dšbreenu
rašchōchanu un pahrdōchanu. Weens no tahdeem līdšf-
teem ari tīfa atrahstā tā fahktā „Gottenborgas sistēma“,
tura isfehlas Sweedrijas pilsehtā Gottenborgā un tadeht
ir nofantia wīnās wabrda.

2) Gottenborgas sistēmas isfehlanas
wehture).

Sweedrija bija ihfi ta seme, kur schupība schi gadu
sintena fahfūmā wīsphehigati walbija. (Wehl Gustawa
III. waldbīschans laifā 1788. gadā tīfa atwehleta „pilna
brīhwība raščōchanā un tīrgotees ar dšbreeneem“.
Brihwā dšbreenu raščōchanā tīfa atwehleta tā noluhkā,
lai pabalstītu laulfaimneezību, bet patehstā ar to tīf pa-
balstīja schupības isplatīschanos.) Degwīhnu raščōja
gandrih katrā fermā (leelakā laulfaimneezībā) un netīf
ween preelch pašču patehrina, bet ari preelch tīrd-
neezības. Gandrih wīfa Sweedrija bija aplahsta ar
„brantuhšceem“, tā to peemebram war redjet no tam,
la 1829. gadā schīnī majajā walstīnā bija 173,124
degwīhna raščōchanas cetāfēs. Raut gan wehlatōs gadōs
schīf leelais stāits pamāsinājās, tā la 1850. gadā wāirs
tīfai bija 43,947 bruhšči, tomehr raščōchanā newīs ma-
sinājās, bet tapa arween leelata, pateizotees raščōchanas
maščīnu un teknišas pahrlahschānāi. Peh zītu aprehfina
par gadu tīzīs raščōhōs 36 milj. lannu, ziti pat rehkina uš
60 milj. lannu (1 lanna = 2,017,7 litreem jeb apm. 2 slopeem).

Samehrā ar raščōchanas leelumū bija ari leelš
stāits labatu. Tauta leelīstī schupjoja. Truhfums un
nabādība, meehga un garīga ihwītība (panihščānā),
netīfība un nošedības — schēe parastēe schupības pawa-
doni isfahza tautas dšhwības fūlu, sagrausa wīnās spēh-
tus un draudeja to pawīšam ihwīzinat. Tauta tapa
wahja un nešpehīga, nošeefta no neifumu imagās naifas, un
fahla pagehret palihdību no waldbības un tautas weeteeku
nama. Tautai palihdēja ušwōstees fahstības beedribas,
kuras dibināja Sweedrijas inteligenze (isgihbtotee, atihštitee).
1835. gadā Sweedrija eeradās Amerikas fahstības beed-
ribu dibinātājs Roberts Baird's, pašneehja katālim un
laraleenei fawu grabmatu par schupību un fahla puble-
tees, lai tahdas pat beedribas tītu dibinatas ari Sweed-
rija. Kušība drih ween peenehmās, pabalstīta no augstalo
aprinđu personam un fewiškī no kronprīnščā Dšlara,
kureh eestahjas par goda beedri pīrmā fahstības beedribā.
Labakee walšis kaudis peeweenojās schi fūstībai. Pa malu
malam fahla stānet spēdiki par schupības laitigumu un
par nelānību fewopības interesču fawā isplaitī deg-
wīhnu un tahdejabi famattat kaudis meehgi un garīgi.
Augstalai waldbībai fapuhda tuhstōschēem luhgumrahstu
(petizīju) no pilsehtam un lauleem, no garīdšneeeem un

*) Par materiālu fēloščām „Gottenborgas sistēmas“ nobalam
mums noereja plahšais stāitīstāis darbs, kuru isfrahdās Amerikas
Dārba departaments (Department of Agriculture) eewehrojama fahstīfā
Karola Raita (Karl Ritter) wāidā. Bet daudjam stāitīstām
swam un to pefowu afahfūm, kurām leeta labi pašhīstama, fahni
isfrahdājama fawahstā plahšis lūmōschānās materiāls. Tā la
preelch wīšam fahfūmā eewetotām stāitīstām swam leetota tīfai
Amerikas meehru un imaru weenība, tad ari meeh to peepaturčām.
Ziti awoti schīnī jautājuma: „Wissenschaftliche Beiträge zum Kampf
gegen den Alkoholismus“, Bonn 1885, Heft 3: Die Entwicklung der
schwedischen Branntweinverehrgung von 1835 bis 1885 von Dr. Sigfried
Wieselgren. Die schwedischen und norwegischen Schankgesellschaften.
Bericht der Reichskommission des deutschen Vereins gegen den Miß-
brauch der geistigen Getränke, Bonn, 1884.

Conrad's Handwörterbuch der Staatswissenschaften, I. v. Gotten-
borger Ausschanksystem, S. IV, 96. J. J. Janschuls, „Schupība la
fahstīweh fēbrga“, 345 lapp. un turpmat.

pehka nabagu semi warot padarit isletojamu ari labībai,
jo tās netīf ween pilnīgi apmeerīnājet fawu wjadfību,
bet padarot lauru wehl bagātāku ar flahpekli nēla tās
bīst. Wīnš tahdeht legumīnošu augus nošauza lahda
1881. gadā isnahfuschā rāstīd par flahpekļa kra-
jejeem augeem, un teit isfahzi fawas domas, tā
ahbolīnšč, fūm, lupīnās u. t. t. warot labāi swabado
gaisa flahpekli isletoht nēla labībai.

Ar wjadfēja atkal finatēi fērtēes pee jautājuma
isfehščānās, jo ar domu isfahzīschānu ween nebija nēlas
panahstis. Aplarot un schīs domas peerahdit par maldī-
gām ari nebija eespehjamās, jo laulfaimneeku peerahdījumi
bija tīf fahdri, tā newareja schaubitees.

Pahrdahdot wehl Wūfngola ešperimentus (isfehgi-
nājumus) wjadfēja pahrlēezīnatees, tā tee nām ne majatā
neezīmā maldīgi. Katram wjadfēja pahrlēezīnatees, tā
augstākī kultūras augi nām spēhīgi isletoht swabado gaisa
flahpekli. Sinams, pee schīs pahrlēezības Wūfngola meh-
ginājuma wjadfēja tahdeht nahst, tā ihštee swabadi flah-
pekļa isletohtai palihgi — baktērijās schē newareja
līdšī darbotees, no kurām, protams, tāi laifā nēla nefināja,
tur wehl wīnu darbību pahstī!

Peē Wūfngola baktērijās newareja līdšī darbotees,
jo tās fawōs mehginājums leetoja zaur safarščēschānu
sterelīsetu semi, kas, protams, fahtoees no wīna stahwōfka,
bija wjadfīgs, jo zītābi tas buhtu safneehstī toti pretejus
panahfūmūs un atradees pee tāi laifā neatmināmās mīhslās.

Ra baktērijās ir ihstāis zehlonis, tā sinamee augi
spēhī isletoht swabado flahpekli, tur pīrmāis nopelns peeder
profesoram Šellriegelīm. Wīnš bija pīrmāis, kas darija
ušmanīgus uš māfājeem dšedfēerīschēem pee legumīnošu
fahnem.

Šellriegels ušfahdīja jautājumu, wāj fahnu dšedfē-
rīschī ar wīšam fawām baktērijām nām swabada flahpekļa
ušneemščānās wīdūtāji, jautājumu, kureh pa to laifu zaur
baktēriologijās pehtījumeem bija dabūjis pamatu. Wīš
Šellriegela isfehginājumi ir scho ušfahtu pabalstīfahčī.
Jo wīdōs mehginājums, tur seme bija safaršeta, t. i.
ihwīzinātās baktērijās, ari pee augeem nebija dšedfēerīschū,

laulfaimneeku beedribam un peiwatfahdīm. Wīšī pagehreja
dšbreenu reformu, lai tahdejabi raščōchanas un pahrd-
ščānās sīnā gahgi ihwīzinātu breesmīgo schupības netīf-
lumu. Luhgumrahstūs eewehroja. — Tautas weeteeku
nams leetu ihmetleja un apspreedā un beigās 1853. g. isdewa
līlumu, kureh nolahrtoja dšbreenu raščōchanu un pah-
rdōschānu.

Lai aprehčotu leelo stāitu degwīhnu bruhšču, tad
rašchōchanas minimums (majatums) tīfa nolīstis 300 lannu
deinā. Kīf schē eemefta daudšī majatee degwīhna bruhšči
tīfa fēhgtī. Aprehčōja ari raščōchanas laifmetu un
rašchōchanu padewa stingrai kontrolei un apkrahwa ar
nodofteem. Degwīhna raščōchanu aiflēdja wīšam pefo-
nam, kas eeneem sinamus amatus teefu un administrāzījas
eestahdēs, medīzinās un bānīzju fahpotejeem un ari nom-
neeeem, kuri nehmušchī uš nomu bānīzja un fērona jemes
gabalus. Tīrgōschānās teefības tīfa toti aprehčōtas un
bija aifkarīgas no draudščur atwehles. Draudšem bija teef-
ības noteikt labaku stāitu fawā apgabala robehščās un tāpat
nodofku fūmu par tīrgōschānās teefībām. Pahrdodot tīrd-
neezības papīrus atlahkā tōrgā, draudšes wairat eewehroja
tahdu tīrgotāju, tās morālīstā sīnā ušfahmāts. Līdšī ar
to lītums noteiza, tā ja pilsehtā fahstādītōs atzīonaru fa-
beedribā, kura wehletōs nemt fawā pahrwaldība dšbreenu
tīrdšneezību, tad pilsehtas waldei wjadfēja schahdāi „tom-
panījai“ atwehlet tīrgōschānos ar wījadeem dšbreeneem
pilsehtā; pee tam kompanija atwahīnātā no patenta eeguh-
ščānās atlahkā tōrgā. Lai māfīnatu alkohola laifigo eē-
spāidu, kureh, tā sinams, darbōjas launat, ja wīnu bāuda
tūfchā duhščā, tad lītums noteiza, tā trodšneeeem laifā
sīnā japahrdōd ari ehdeeni un wīfadi ušfōschamee. Ja
trodšneeki dotu dšbreenuš uš paradu wāj pret fīklam, tad
tahdi paradi peh zītuma fawde pedīščīschānās teefības; bet
schīs pehdejāis lītumu noteikums jau bija ihdōts 19. junijā
1835. gadā.

Jamā lītuma fetas ari newarejas parahdītēs. „Brantuh-
ščū“ stāits, kas 1853. gadā Sweedrija sneedās līdšī
33,342, tūri ihgadus raščōja majatāis 36 milj. lannu
degwīhna, pamāsinājās 1855. gadā līdšī 3481, tūri raščōja
majat par 9 1/2 miljoni lannu. Krona un draudščū
eenehmumi no dšbreeneem 1853. gadā fahstahweja no
722,031 troneem*), bet 1855. gadā tee fahzēhās līdšī
4,857,837 troneem. Leelatais labums no schīs pahrmāinas
atleha lauzīneeeem, jo leelata daka no wīfa raščōtā deg-
wīhna tīfa weeteji patehreta un tā tad samehrā ar raščōs
pamāsināschānu tīfa ari majat patehrets. Scho leetu stipri
wehīnāja lītums, tās lauru draudšem dewa teefības ap-
robohčot labaku stāitu fawā apgabala, kuru lītumu draudšes
ari isletoja few par labu wīspahčakā mehrā. Tā tad,
samehr līdšī lītuma ihdōschānāi gandrih katrā mahjā uš
lauleem atradās degwīhns pahrdōschānāi, — 1856. gadā
wāirs tīfai bija 64 dšbreenu bodes ihneščānāi un 493 labati,
no teem ne majat tā 411 atradās daščādū priwat-pēronu
privileģijā, pret kureem draudšes bija gluhšī nešpehīgās.

Turpētīm daudšī fīktālā stahwōlī atradās pilsehtas,
kur draudšem nebija eespehjamās fēhgi labatus, tur fapuhda
wīš dšbreenu daudšūms, tās uš lauleem netīfa pahrdōts.
Tāi pašā 1856. gadā pilsehtās atradās 584 dšbreenu
bodes un 1170 labatu, — un pilsehtās dšhwēja tīfai
12. procentis no wīšem Sweedrijas eedšhwotajeem. No
11,846 pēronam, kuras tānī gadā tīfa par schupību fē-
dītās, 10,507 bija pilsehtu eedšhwotāji un pahreje 1,339
lauzīneei. Tā tad 1855. gada lītums nebija peemehrotis
schupības aplarōschānāi pilsehtās. Tā tā pilsehtās jo
projam pašahweja wejās privileģijas fewiškām pēronam
ušuret labatus, newarīgi no draudščur atwehles, tad drau-
dšem dotās teefības — nolahrtoht un aprehčot labatu stāitu
un paleelīnat dšbreenu pahrdōschānās nodofki, noluhkā pa-
darīt degwīhnu nepee-eetamatū, fahstīstī fahrupa pee schīm
privileģijām. Labati, tur dšbreenu pahrdōschānā bija apli-
kita ar nodofteem, newareja isturee privileģeto frogu konfu-
renzi, tur dšbreenuš pahrdēwa par daudš lehtakām zenām.
Tāpat lītuma noteikums, neidōt uš paradu dšbreenuš, tīfa
no ihmanīgeem trodšneeeem weenmehr pahrlahpēts. Ar

*) 1 trone = apm. 55 lāv.

ehdeeneem labatōs ar negahja labat: bija tīfai dabūjams
faut lahds kartupeļu wīrums un gabals fahdeejuschās majšes.
Draudšes aprehčōja ari dšbreenu pahrdōschānās laifu
swebdeendās un peh zīnāmām stundām darbdeendās. Bet
swebdeendās un peh zīnāmām stundām darbdeendās. Bet
tahs fahzēla tīfai turneščānu tā pahrdēwejōs, tā pateh-
retājōs.

Sem tahdeem apstahfēem 1855. gada dšbreenu reforma
newareja buht apmeerīnošā. Wjadfēja zītadas dšbreenu
pahrdōschānās formas un tahda isfehlas sem nošaufuma
„Gottenborgas sistēma“, kura isplaitījas par wīšu Sweedriju
un Norwegiju un pahrgahja ari uš Somiju.

Tāi laifā Gottenborgas pilsehtā, tur, tā sinams, schi
sistēma isfehlas, uš 35,000 eedšhwotajeem bija 136 frogi.
Pīlsehtas eedšhwotāji, pateizotees pahrmehgrīgtī schupībāi,
atradās wīšbedhīgā stahwōlī. Laufču breesmīgo stah-
wōlī wīslabal nolahrta weetejāis mahzītājs Wīšlgrēns.
Tās tureja par fawu swebtalo peenahfūmu publetees, lai
tīktu pahrgōstīs dšbreenu pahrdōschānās lītums, tā tā tīktu
nowehresta pahrmehgrīga schupībāi. Pateizotees wīna
publīneem pilsehtas waldei tīfa eefneegts luhgums, kuru
bija parahstījuschās 8800 pēronās, wīswairat nabahfīgātee
kādīs. Luhgumrahstā pagehreja aiflēgt dšbreenu pahrd-
dōschānu swebdeendās un swebtu deenās, wāj wīšmāf to
aprehčot uš 2—3 stundām deenā. Pīlsehtas walde at-
hīdeja, tā wīna neturot par eespehjamu eemāfītees schīnī
leetā, kura uš wīnu nemāf nešhmejotees. Kad nahfōchā
(1863.) gadā tīfa eewehlets jauns pilsehtas waldes fahstahws,
schīs jautājums atkal nahza uš deenas fahrtības. Jaunee
amata wīdri eewehroja luhgumu un eezēhla fewiškū to-
mīšju, kura wjadfēja ismeklet fahrdneeku labras naba-
dības (pauperīfma) zehlonis. Schi komīšija atfīna, tā
schupība ir weens no galwenateem zehloneem sematās
schīras eedšhwotāju nabādības stahwōlīm netīf deen
fahmneezīstā, bet ari fīstā un morālīstā sīnā. Wāidsee
fahstī, kureš komīšija fahtrahja, wīnu nešchahbīgi pahrlēezī-
nāja, tā schupība daka wīšbreesmīgato eespaidu uš fawēem
ušureem.

Stāitki, kureš komīšija peeweēufe fawā pahrlatā, azīm
redjet peerahda, tahdus samehrās fahneegufe neleettiga fīrtā
dšbreenu pahrdēschānā schi majā pilsehtīnā: tīfai gada
laifā ween par schupību bija fēdītās 2,161 pērona un
schupības deht fahfūma 104 pēronās ar „ahprahbtību“
(delīrium tremens). Weentīgās līdšfektīs, aifawet schup-
pōschānu, peh komīšijas domam, bija schīs: pilsehtas waldei,
isletojet walšis lītums, dšbreenu tīrgōschānās teefības wāja-
dēja nodot atzīonaru fahbedribāi, kura pee schīs leetas
buhtu jaleras ne pēlnās noluhkā, bet nabādīgo fahfū
labā. Komīšijas eenehmumeem ja-aprehčōjas ar neleetu
prozentu (5%) no wīfa dšbreenu tīrdšneezībā eeguhā fah-
fūta, wīš eenehmumu atlītums buhtu fahfēeto fahrdneeku
schīkram par labu, wāj ari janodod pilsehtas lafēt. Dš-
breenu pahrdōschānās eestahdem, kuras jaerīhko „kompanīat“,
jair tīhram, gahščām un ehrtām; tān pašām telpām ja-
noder ari par ehāmīstābam peelch apmeklētājeem. Scho
eestahdīču pahrwaldneekem jadabūt netelkta alga un nām
fahpepalas pee dšbreenu pahrdōschānās; wīneem par fawu
nāmū jatura un japahrdōd wīfadi ehdeeni, alus, fahfēja un
zītās tamlīdšīgās leetas. Degwīhnu nedrihtī dot uš
paradu wāj pret fīklam. Tahds bija ismeklēschānās komī-
šijas preelchfītums. Pīlsehtas walde atfīna projektu par
leeterīgu. Tuhīn eeradās wairat tā 20 treetnās un uš-
tījamas fīrmas un priwat-pēronās, kuras ušnehmās projektu
ihweht. Kopa fahdeuwuschās wīnās nodibināja „Gottenborgas
atzīonaru dšbreenu monopolu“, tās fawu darbību eesahla
1. oktobrī 1865. gadā un ari tagad wehl pašahw. Tā
radās „Gottenborgas sistēma“.

(Luzmal beigas.)

Rīnas tagadne un nahfotne.

(Beigas.)

Anglijā un wīspahri Eiropā domā, tā Rīna atjauno-
schotees un fahfšōht atihstīt fawās dabīstōs spēhūs, tīfīdšī
Li-Hung-Tschangs un ziti, atihdāmī dšfēzjetu, telegrafu,
Eiropas armijas (kara spēhla) un flotes (kara fūgā, juhras
spēhla) organizāzijas nepeeēschānu wjadfību un labumu,

sinams augš ari nebija spēhjis ušnemt swabado gaisa
flahpekli. Bet tīfīdšī tahdu semi aplahstīja ar uhdeni,
kureh tejejis zaur nefaršetu semi un tān atraduschās
baktērijās, tad augš warejis augt un ari atihstījuschēes
sinamee dšedfēerīschī.

Zaur scho labaratorijās (sinatīstās darbīzās) atrahtu
panahfūmu, bija praktīstājā laulfaimneezībā panahstis jau
daudš lās, jo nu wareja laulfaimneeki loti weentahfēchā
jēkā tahdu lauru, tur baktēriju nebija, to ar tān apghadat
zaur tā fahktō semeš potēschānu.

Zaur scho atradumu tad ari ir Seemela-Wahzija
leeli purwja gabali pahrwēhstī par auglīgeem tīhumeem.
Bija pašhīlams, tā schahdōs kuhdrajos, tad tos nehma
apstahdōschānā, legumīnošu augi ne pawīšam neidewās
tahdeht, tā teit truhla sinamo baktēriju, to Dr. Salfels
un ziti zaur mehginājumeem peerahdīja. Semeš potēschānu
isfahra, tad nem semi no tahda lauru, tur legumīnošu augi
labi augušchī un tamlīdšī tur atrodas papīlam baktēriju,
un to tad isfahza uš tahda lauru, kura grib eeadfīnat
baktērijās. Panahfūm ir rotam tautām. Kuhdraju isfeh-
gināschānās stāzījās jau daudšfahrtīgi peerahdīs, no lahda
swara ir semeš potēschāna laulfaimneezībā.

Schēe un ziti dabas pehtījumi un atradumi gahščī
rahda, zīt daščādās fahars war buht dabas pahrdōdībām un
zīt tuwā faharā wīš dabas walstī, tad wjadfīgi leeli
panahfūm. Neezīgās baktērijās, kuras eeraugasas tīfai
zaur labakām „wairōschānās glahjem“, pabalstā tīf eewehro-
jamā mehrā muhšu laulfaimneezību, paleet par wīdūtājam,
zaur kūrām augeem — un tā tā atkal mehs no augeem uš-
ramees — ari mums teel pee-eetama leelā flahpekļa magafīna
gahfā.

Sīh kuni.

Zīt zilwēks noehd un nodser fawā muhščā?
Anglu ahrtis Dr. Ewerets, lai wīšēem redjami peerahdītū,
tahdu barības un dšbreenu daudšumu, 70 gadus wejās
zilwēks patehrejīs wīfā fawā dšhwēs laifā, pee tahda mah-
fīneeta pastēlejis fewlu rīndu pamahzōschū fīhmejumu.

Eesahfūm ar deenīschū maifī, no kuras katris zilwēks pah-
teel, weenalga, zīt wežs wīnšč ir un lahds mantas ap-
stahfēes tās atrodas. Zilwēks zaurmehrā katru deenu ap-
ehd weenu mahzīnu majšes. Pīrmōs deesmit gadās tam
weena daka no fawās porzijas ja-ahstahj ziteem, bet peh
tam tās to atrahja, un ja septīndesmit gadu beigās majšes
septīwe zilwēkam pēhštūtu rehktu par wīfā muhščā no-
ehstō maifī, tad isnahtu labš stāits — 638 pubi. Kartu-
petu daudšumu, to zilwēks apēhd 70 gadu laifā, Ewerets
israhda weena kartupeļa leelumā, kas ir 2 1/2 reišes leelāk
par zilwēka augumu un tā zaurmehs istāija drīstlu wairat
par weenu fahčenu. Ja fahtrahju wīšus minēta laifā no
zilwēka apēhstīs stēnus un fawehrtu deegā, tad schīm no-
luhām wjadsetu wairat nēla 4 weršīs gara deega; ja
ušgabatu wīšus apēhstōs fahatus un fahpōstus, tad ar teem
wāretu aplahst lahdas mīlšīgās ehlas wīfu septīnu stahwu
grīhdās. No zilwēka apēhstās leelōpu gahās daudšumu
Dr. Ewerets israhda zaur tuhstōsch pūbus smagu wehšč,
tās ir diwūs fahčenus un weenu werščōtu augstis. Ja
lahdam wegetarianam (tahdam, kas ne-ehd gahās, bet pah-
teel no stahdu barības) no deesmit gadeem fahlot dod lauru
deenu gahās weetā diwās olas, tad wīfā dšhwēs laifā is-
nahst 43,800 olas. Dr. Ewerets uš fahtra zilwēka gada laifā
rehktina 25 mahzīnās fahls, kuru tahdejabi wīfā muhščā
patehrē 110 pūbu. Ja nofwehrtu wīšas no zilwēka 70 gadu
laifā patehretās zēetās barības daudšumu, tad isnahtu
eewehrojams swars — 3300 līdšī 3500 pubi. — Daudš
geuhrtat ir aprehfīnat tānī pašā laifā patehretā schīdruma
daudšumu, jo daščādās tautās dšbreenuš neleeto weenabā
daudšumā. Franzišchī, wīspahri dšer maj, bet Maflawās
fīhweitalneeki isdēr tehjā weelūs patwahrus (samowarus)
uhdens. Bet wīfādā sīnā uš katru zilwēku rehktinot diwās
pudeles schīdruma deenā (leetojot tā fūpu, tehju, wīhnu
u. t. t.), muhščā japatehrē apmebram 70 muzās, katrā
muzā rehktinot par 40 wedreem. Tā fahstātīšm wīfu zeetu
un schīdrū barību daudšumu, to zilwēks patehrē fawā
70 gadus ihgajā muhščā, tad tās fwehš tuhstōsch diwī-
fīnti un aštondesmit reišas wairat par zilwēka fermēna
swaru.

faħšot fawem tauteſcheem atdarit azis un eewediſchot Riġa Ġiropaš kultur. Schabdas jeribas til pat maš pamatotas, la jeribas pahrewerſt kanibalus (zilwetu ehdejus) par wegetarieneem (ſtabdu ehdejus, gafas ehſchanas pretineeſem), peeradinat toš pee ſudraba dalſchinam un Scheſilbes naſcheem.

Weens waj diwi peemehri labati paſtaidros leetu, neša tufſchi wahrbi ween.

Ġiropaš jauneewedumi top iſmeħginati beidſamo triħš-defmit gadu laiķa. Mums ir arsenali un doki Tien-dſinā, Juſſchou un Schanghaja; ir dſelſjeſch ſtarp Tien-dſinu un Schang-hai-twan u; ir Tien-dſinā un Nanſingā lara un juħras ſtolas; pa wiſu walſi iſwilktas telegraſa linijas; juħras un upju oſtās ſtawu twailoni, peederofſchi i kronim i priwatilweeem, — un taſſchu, neluħtojt uſ ſcheem jauneewedumeem, wezajā ſabrtibā nefas naw labojees. Arsenalōš netop ſtrahbats, bet top tilai eewefis beſaaliģs daubfums daſchadu weetu un noſlehgi kontrakti. Mahjiti ſpezialifſti, inſcheneeri, teħniki u. t. t. dabun neeħigu algu un netop waj nemas peelaifſti pee ſpreeſchanas pee tabdam leetam, kuras wineem la leetprateem buħtu wiſlabal paſtāmama. Wiſſ atrobas „augſtako“ eerednu pahriſinā un riħtibā; ſchee eeredni abtri peħt un pahrdob fawas weetas, raubſidami peħt eeſpeħjas tapjt uſ augſchu un no eepaſiſchanas ar laut taħdeem teħnikas un jiteem ſinatnu pa-nahfumeem pee tam newar buħt ne runas. Mahjiteem ſpeħteem, ja negrib tapjt uſ weetas atlaifſti, jayabodas ſcho „augſtako“ daubfereis pretim runajofcham pawehlem. Kaš attetozas uſ manuſakturas attihſtibu, tad jaſata, la wiſa winas attihſtiba paſtawu negatowā materiala (Robmaterial) iſnibjinaſchans. Zil neħt pahrmains radās ſchini leetā no ta laika, kameħt eeredni atſinufſchi, la preeſch wineem ir iħewigati eeroħtu un minizijas peegahbaſchānu turet paſcheem fawās rolās.

Telegraſa liniju wiſſſchana ſabta uſ tirgotaju iniza-tiwi un waldbibas atkauju, bet weħlal pahrgahja beidſamās rolās. No ta laika wiſas telegraſa eerednu weetas top iſbaſktas peħt „kuħmu“ eeſtateem un proteħtiam un gada reħtinumun un atſtaius wairis neiſtaifſch. Telegraſu liniju pahrlabofchana eeredneem eeneģa. Pee jaunu liniju wiſſſchanas gan mafat las „eewelſams“, jo wiſſ wajadſi-gais materialis top peegahbats no ĵentralwalbes, bet iħdodas ori ſchad tad ſchett laut to „nowaut“. Aħriemes ĵetotaji bħriħnas, no lam toš nabl, la uſ lauktem Riġa telegraſa ſtabi iħfakti neš pilſeħtās? Peħt taiħnibas wini wiſſ top taifſti weenabā garumā un tā aiſſubttiti wajadſigā weetā; man paſcham gabijās reħtet, tā fokt top iħfakti: eeſpreeſch eeralſchanas ſemē pahrluħtſ leel nogreest wairal peħdu garu gabalu un tā eeguhro materialu pahrdob weetejam galb-neeſam waj namdarim. Ġiropā ſtabſta, la weenigais lawellis, kuſch trauģetot dſelſjeſchu un telegraſu eewefchānu Riġa, eſot tautas maħtibiziba un konſerwatifſms, — taš ir wiſſ bleħnas. Kad Hunanā willa pirmo telegraſa liniju, tad kaudis teeſcham uſ weetas iħweħbija telegraſu un waldbibas paſnojumā tapa teifſt, la kaudis, buħdami fokt naiħdigi pret iħweħneeſem, neħeħſchot jauneewedumās. Turpreti iħſtais ĵehlonis neħija nemas taš. Darba wabi-tajš neħija iħmaſſajš ſtrahbneeſem noteifſtas alģas, ſchee nu ſadufmoģas un paſchi nowoſtija ſawu neſamaſkato darbu auguſ. Newis tauta eeneħſt iħweħneeſem, bet eeredni — Tatar. Un ſchee ir tee paſchi eeredni, kuras Anglija kadh-reiſ aiſſſahweja pret Taipeingem un turi muſinaja tautu uſ ſweħra darbeem pret Riħſiteem, ĵaur to apraiħija tautas godu. Tſchou-Hanſ ir eewehroģamſ muſnataiſ pret aħri-ſemneeſem un top turetš par Riħnas leelato waroni. Tauta fokt labi eeredneģa Tien-dſinas dſelſjeſchu un paſaſcheeru taſteſchānas pa winu bija leela, bet beigās nahja bankroifſ, jo pahriſina par ĵetu atrabās adminiſtrajioš rolās, kura riħtoģas tā, la lai tai paſchāi laš atlektu. Riħnas kapitaliſti, kuri fokt labi ſaprot, tur waina, nemeħbſ labpraħt fawus kapitaluſ eegulbit tamliħdigiģas paſaħtumōš, la dſelſjeſchu buħweš, telegraſa liniju eeriħtoſchānā u. t. t.

Pirmā twailoni kompanija tapa dibinata no paſiħſtamā Long-King-Sing, un pirmā laiķa iħſſarģajās no waldbibas eejanſchānas. Paſaħtumōš bija iħdewiģis un waldbiba, reħde-dama la kompanija labi pelna, nehma winu ſawās rolās, la Riġa dara ar latru priwat-ruħpneħiſtu waj iħdewiģiſtu ardu, kuſch atmet labu pelnu, un raugi, twailoni kompanija driħš ween eewefas tabda pat riħtibā, la waldbibas departa-mentōš: — latra weeta top ſamaſkata. Lai Riġu reformetu, tad azim reħſot, wiſpirmš jaifſſauſch kululoſchānas ſiħtema un jitoš nelabribas, kuras gabu no gada peenemas. Taš, laš defmit gaduš atpaſat weħl tapa turetš par launu, tagad top uſſſtaifſt par iħdewiģiſtu un newainiģu darbu. Maſalaifſ agral neħija dſħebeta tabda beſtauniba, la pee weetu pirkſchānas walſis deenofſā top uſſtabditi iħpaſchi liħumi un noteifſta taſſa, kameħt nelaiķis wiģefaraiſis Li-Han-Tſchang (Li-Hung-Tſchanga braħſi) diwās prowingēs Kwang-ſi un Kwang-tungā noteģa wiſam walſiweeem zeetu ĵenu, kuras wiſas tapa ſoraſſitas un apſiħrinataš, la ta tu ĵilwets tagad weetu pirkdamš ſini, to maſſat to ne.

Wiſa Riħneſchu tauta ir gatawa uſ pahrmainsam; winas wiħu ir daubſ tiħumigu lauſchu, kuri ſawuš ſpeħſu labpraħt ſeedotu walſiti. Armija negribes reformeſchānu lawet. Wina pate noſſataš uſ to ſimpaiſti un pahrgroģibas gabijumā wina tā la tā neħuš waldbofchāi kululneeku partija nelabds pabalſis. Weenigās baſchās reformu partija dara tilai Mandſchurijas garniſonš un aħriſemneeku eejanſchānas. Ġiropeſchu paſchu labā, ja tee pabalſta reformu partiju. Tilai Mandſchurijas un Mongolu elementi un beħ tam weħl eeredni, kuru labſlaħibiba ſaiſſita ar tagadeģo ſiħtemu, ir naiħdigi pret ĵitam raħſam (Ġiropeſcheem u. t. t.) un ja paſchi Riħneſchi tiħs atſlaħti meera, ja wineem doš eeſpeħju aiħdēbet no jiteem ſiħtas waħtiš, tad reħdeš, la ſchis tautas weeniga weħle-ſchānas ir dſiħwot ar jiteem ſatijibā un draubſibā.

Adminiſtrajioš un armiaš pahrwedofchana daritu Riġu ſpeħjigu un neſatreeģamun un tā Ġiropa buħtu ĵlaħbta no nowetneem konſiħteem, kureem, la to tagad pee Tur-ħijas reħſam, ĵazetas, ja walſis ſatruneģuſchee pamati ſaħſ iħtoħiteem un walſis ſadalaš un triħi apħarteģeem par laupijumu un ſtrihdu preeſchmetu.

No eekſchjemes.

a) Waldbibas leetas.

Riģas appabala teeſas loģellis Suſchinkſis un Riģas-Walmeeraš 16. eezirna meerteefneħš Schiſchekins eeguwi-ſchi koleģiju padomneela iħchinu.

Želgawas-Bauſſas aprinka goda meerteefneħš ſon Engelmaſ pa-augſtinaiſ par koleģiju padomneeku.

Bauſſas paſta-telegraſa fontora uſraugš Alſtrebs Ġünters un Liſerortes telegraſa nodafas uſraugš Oriħš Keepinſch pahriħteli weens otra weetā.

Keepajas paſta-telegraſa kontori par eeredni eezelſs Peterburgas pilſeħtas telegraſu waltes paſta-telegraſu ee-rednis Aleħandrs Braunſelbs.

Wentſpils paſta-telegraſa kontori par eeredni eezelſs Kriſtiš Kriſchun un Keepajas paſta-telegraſa kontori — Margreeta Lemke.

Leſtenes paſta nodafas preeſchneekš Otto Geſmiſch eezelſs taħdā pat weetā Dſchubſke un Leſtenē Geſmina weetā Liejenlopfis iħ Behnes.

b) Baltijas notikumi.

Pagaſta nodofku peedſiħſchānas leetā mums rakſta: Nereti dħrdam ſubroģameš gan pagaſtu neſpeħi-neeſu, amatneekuš un ſtlototajuš par to, la tee ſawu uſturu, atliħdſibu un algu neħabun ſabrtigi. Zil daubſ-reiſ neaģabas, la ſtlototaji, ſeemas laiķa, paſchā ĵuħlakā darba laiķa, wairal deenas weltigi noſtaigā uſ pagaſta namu peħt ſawas alģas. Tamliħdigi noteel ari ar taħdeem neſpeħineeſem, kuri ar noteiftu uſtura nauđu paſchi ſew famellē uſturu un forteli.

Pateiħtoeš Ĵehju aprinka I. eezirna ſemneeku leetu komiſara Bauma lģa gabdibai ſchini eezirna ſchāi ſinā liħdſets. Minetaiſ komiſara lģs ar ĵirularu uſdewiſ wiſam pagaſtu waldeem, la pee pagaſta nodofku apſpre-ſchānas weeneekuſ pulkam janoleel labpraħtiģis ſamaſſas termiſch ne weħlāi tā liħdſ 1. februariu un galģis peedſiħſchānas termiſch ne weħlāi tā liħdſ 1. majam latru gadu. Peħt 1. maja pagaſta waldeem jaſtabda komiſara lģm preeſchāi ſaraſſiſ par palikuſcheem nodofku parad-neeſem, liħdſ ar iħſtadiģumun, laħbi fokt ſperti pret latru paradneeku nodofku peedſiħſchānas ſinā un taħdeģ; naw peedſiħš. — Ka ſchabda uſdewuma pareiſa iħpildſchana ir ſweħtibu neſoſcha, to peeraħda laħda man ſinama pagaſta nodofku reħkini. — Šchim pagaſtam latru gabu uſ 1. janwari ir palikuſchi no 2-3000 rbf. pag. nodofku paradu, ſewiſchki 1. janwari 1897. g. — 2589 rbf. 40 lap. — Pee ſchis ſumas peeſtaitta 1897. g. repartajija 1822 rbf. 31 lap. leela, la 1897. g. buħtu kopā ĵaenem 4411 rbf. 71. lap., no kuras gan labpraħtiģi nomalfati, gan peedſiħš 3611 rbf. 38 lap., tā la uſ 1. janwari 1898. g. ir palizjis tilai 800 rbf. 33 lap. leelš parads. — Ka ſche pagaſta amata wiħri naw publiuſ taupijufchi, taš patš par ſewi ſaprotamš un gaiſchi noſlaħtſtamš. — Par ſcho eſmu dſħdeģis rumajam, la nomalfas un peedſiħ-ſchānas termiſi nepareifſi noſkti, taħdeģ, la laiķa no 1. jan-wara liħdſ 1. majam eſot ſemloģieem wiſleela leelš naudaš truhfums, turpreti rudens mehneſchi eſot bagatai naudaš ſinā. — Lai nu gan ſchabdas eerunas newar eewehrot, taħdeģ, la neweens neſpeħineekš, amatneekuš un ſtlototajiš newar gaidit peħt ſawas uſturas un alģas liħdſ rudentim, tomeħr ari ſchabdas eerunas naw pateſas. — Ka ſchabdas runas naw dibinataš, taš pilniģi noſlaħtſtamš no ta, la ſinamā pagaſtā ir eenahģis janwari 434 rbf. 51 lap., februari 180 rbf. 81 lap., martā 574 rbf. 15 lap. un aprili 660 rbf. 91 lap., bet rudens mehneſchōš, la ſeptembri — 81 rbf. 60 lap., oktobri 99 rbf. 40 lap., nowembri 122 rbf. 77 lap. un deģembri 192 rbf. 4 lap. — Šche nu ir ſtlotidriſ peerahbijums, la newis rudens, bet ſeemas — pawafara mehneſchōš ſemloģij labati maſajufchi.

Ka pagaſta nodofki neteel ſabrtigi peedſiħš un walde newar ſawuš praſitajuš pareifſi apmeerinat, tur waina peħt manām domam melleģama un atrodama pee paſcheem pagaſta amata wiħreem, tā ari pee ſaimneeſem. — Pee pagaſta amata wiħreem taħdeģ, la daſchōš pagaſtōš ſcho peenahfumu un uſdewumu tilai pawirſchi uſſtata un iħpilda jau pee ſawem pagaſta loģeſteem, bet jo leelala meħrā pee ĵitu pagaſtu loģeſteem. — Ir pat pagaſti, kuru walde uſ diwrei-ģiju luħumun deħt nodofku peedſiħſchānas weħl tilai tura par ſawu peenahfumu atbildet, la tabda un tabda perſona tur ne-dſiħwo. Kad trefſch reiſ noſubitiš luħgums, lai paſino, kur pa-radneeku aiģahģiſ, tad atģadas ſaneim atbildi, la peħt iħnele-ſchānas eſot iħraħbiģeš, paradneekuš dſiħwoģot weeteģa muſchās poliģijas eezirnt un taħdeģ lai ar peedſiħſchānu greeħtoeš pee mineetās poliģijas. — Kameħr tā ſaraſſto-teeš taš iħſinaſ, pagabjuſchi pahra mehneſchi. — Bet peħt ſcha neatleel nefas ĵiſ, la ſchabdat pagaſta walbei ee-ſtaħſti to, la nodofku peedſiħſchāna peepeedu ſabrtā peħt Wiħiģeem gubernas waldes ulai no 28. oktobra 1894. g. ſem Nr. 2856 iħneemta no muſchās poliģijas pahriſnas — kompetenģe. — Galu galā paet puģadš, kameħr no pa-radneeka top peedſiħš nodofki — un tur tad weħl weltiģa ſaraſſiſchānas. — Peħt manām domam ſchabds atģadi-jumōš wainiģi pa leelalai daſai ſtrihweru tungi, jo teem la liħuma un preeſchraħſtu ſinatajeem peenahfums iħſtadiģot pagaſta amatu wiħreem, la wineem ari ĵapeedſen pagaſta nodofki no taħdam perſonam, kuras dſiħwo muſchās poli-ģijas eezirnt.

Pee pagaſta ſaimneeſem waina ſchāi ſinā atrodama taħdeģ, la tee ne labpraħt griħ nomalfat ſawu kalpu pagaſta nodofkuš, aiħbidiģadameš, la wiſa alģa jau iħmaſkata, la naw norunatš nodofkuš ſamaſſat u. t. t. — Šche ſaimneeſem ĵaeewehro taš, la peħt Wiħiģeem ſemneeku liħuma no 1860. g. § 357 ir latram ſaimneekam ĵano-maſka pag. nodofki par pee wina dſiħwoģoſcheem kalpeem. Taħdeģ ſaimneeſem, kuri griħ pareifſi iħpildit ſawu pee-nahfumu, pee laiķa ĵaeetura alģa preeſch pagaſta nodof-teem, jo eeruna, ta alģa iħmaſkata, waj la naw norunatš maſka, peħt mineetā liħuma panta nepelna nefahbas ee-weħribas. Pagaſta walbei ſchabds atģadiģumōš neatleel nefas ĵiſ, la no ſaimneeka peedſiħš wina kalpu pag. no-dofkuš, ja nomalfā nenoteel labpraħtiģi. Ja wiſſ ſaim-neekuſ pareifſi ſcho ſawu peenahfumu iħpilditu un pag. wal-deš uſ to ſtingri raubſitoš, la taš teel iħpilditš, tad tee-ſcham nodofku paradneeku maſinatos; neħuħtu latru gadu

ſimeem paradu ĵauſnem uſ ĵawam pee jaunu nodofku „reparteſchānas“ un tapat neħuħtu laiħraħtiš ĵaeeppeeſch ſtudinajumi deħt paradneeku melleſchānas un — laš taš beħdi-gataiſ — iħſleħģſchānas no pagaſta ſabedribas. — Weħ tam weħl liħdſellis, kuſch weģina nodofku peedſiħſchānu ir taš, la latra pagaſta walde peħt Ĵurģeem ſaraſſta latras mah-ģas eeħſiħwotajuš un par ĵitu pagaſtu loģeſteem paſino peenahģiģai pag. walbei. — Peħt Ĵehju apr. I. eez. ſem-neeku leetu komiſara Bauma lģa uſdewuma wina eezirna pag. walbes ſaħlot ar pagabjuſcho gabu ſcho iħpildija. Bet la gan uſ to raugas daſchās ĵitaš pag. walbes, to war noſlaħrti no ſeħſcha atģadiģeena. Kaħda man ſinama pag. walde bija peepraħģuſe kaiminu pag. walbei, lai pa-ſino, laħbi pag. loģetti dſiħwo winas pagaiģā, uſ to pirmeģa bija dabujuſe atbildi, la par perſonam, laš dſiħwo muſ-ſchās poliģijas eezirnt, lai greeħtoeš pee muſchās poli-ģijas. Katras walbes peenahfums buħtu paſinat peenah-ģiģai pag. walbei par tur atrodofchameš ĵitu pagaſtu loģe-keem un newis uſ peepraħģumun dot til atraidofchu atbildi. — Ka Ĵehju aprinka I. eezirntai nodofku peedſiħſchāna eet ſelmigi uſ preeſchu, to, ĵeru, latris, tam buħš biģuſe iħde-wiba eeſtatees ſchi eezirna waldes reħkinōš, pahrlēģinaſeem un noſlaħrtiſ no ſchām rindinam. Atſiniba nahſas la komi-ſaram Bauma lģam, tā pagaſtu amata wiħreem, kuri ſawu peenahfumu ſchāi ſinā pareifſi iħpilda. — Ĵawehlaš, kaur ari ĵiti aprinki un pagaſti ſelotu ſchāi preeſchſiħmei. S.

No Riģas ĵuhrmalas. Wiħiģeem gubernatora kungš pawehl wiſeem ĵuhrmalas namu iħpaſchneekuem un weeħniģu turetajeem eegahdateš liħdſ 1. majam mahju ĵraħ-matinaš un atbraufuſcho peeteiſchānas ſiħmeš peħt parauga, kuſch atronoš Dubultu poliģijimeħſtara kanģeleģā. (W. G. A.)

No Mahlpils. Wiħraibal pee mums tagad eet ar ſtrihweru weħleſchānam. Weħlam gan paſchi, gan dabujam celiftuſ ſtrihweru. Bet pee gala panahfumeem neteelam neħaħdeem. Kaš weenam buħtu pa praħtam, otam — neder. Neģina gada laiķa teift jau ĵaħjuſchi un nahluſchi 4 ſtrihweri, ar taħdeem 6 paſiħģeem. No 14. martā par Mahlpils rakſtweči eeſtataš P. Maſſcha lģs. H. R.

No Peterupes rakſta „Wid. Sub. Aw.“ la „Neubades“ peldetawā (Riģas apr.) atkaufš diwreiſ neħekā, otrdeenāš un peekdeenāš noturet ĵiģu.

Stahmereens muſiħa (Waltas apr.) Wolde-maram Lawinam atkaufš eeriħſot dſtinawaš ar twaita dſineģu ſpeħtu.

Weg un Jaun-Kaħeku pagaſti (Wiħiģeem), la „Wid. Sub. Aw.“ ſino, ſaweenoti weenā ſem noſaufuma Kaħeku pagaſtiš.

Jaun-Brengulu pagaſtiš, la „Wid. Sub. Aw.“ laſamš, peeweenoš pee Jaun-Walbes pagaſta.

Jurjewas uniwersitateš truhģigu ſtudentu pabalſi-tajai beedribai Kronſchdateš paſiħſtamaiš proteģoreģš Joans Sergiģewiſchš dahwinaiģis 100 rbf. Beedriba to eewehģuſe par ſawu goda beedri.

Kurģemeš pilſeħtu eedſiħwotaju ſſaitš, la „Kur. Sub. Aw.“ rakſta, peħt peħdeģas wiſpahriģas lauſchu ſtaliſchānas eſot ſchabds:

	wiħdeģeģu:	ſemneeku:	lopā:
Želgawā	17,749	17,262	35,011
Bauſtā	3,090	3,453	6,543
Wentſpiff	3,307	3,825	7,132
Piltne	693	831	1,524
Alpūtē	1,568	1,770	3,338
Kuldigā	4,817	5,116	9,933
Grobina	764	725	1,489
Keepaja	34,442	30,063	64,505
Lutumā	3,521	4,021	7,542
Jaunželgawā	2,400	2,823	5,223
Seħlaſchātātē	2,768	3,075	5,843

Kopā 74,919 72,964 147,883

Kurģemē, la weeteģā „Sub. Aw.“ ſino, 1892. gada pahrdotās 10 muſchās (leelalā biģuſe 5409 def. leela), kuras kopā biģuſchās 13,293 deſetinas leelas un maſajufchās 937,000 rbf. — Tā tad weena deſetina maſajufuſe ĵaur-meħrā ap 70 rbf. — 1893. gada pahrdotās 9 muſchās, kuras biģuſchās 5038 deſetinas leelas un maſajufchās 542,550 rbf. — Tā tad latra deſetina ĵaurmeħrā ap 90 rbf. — 1894. gada pahrdotās 9 muſchās — 7221 deſetinu leelas un maſajufchās 752,250 rbf. Tā tad deſetina apm. 105 rbf. — 1895. gada pahrdotās par 465,660 rbf. 9 muſchās, kuras biģuſchās 5289 deſetinas leelas. Deſetina tā tad maſajufuſe ĵaurmeħrā ap 88 rbf. 1896. gada pahrdotās 8 muſchās par 285,917 rbf. Tā la ſchis muſchās biģuſchās 3605 def. leelas, tad deſetina pahrdota ĵaurmeħrā par 80 rbf. Ja nemot weħrā piģeģu un pahrdeweģu wahruſ, tad eſot reħſamš, la ſtary muſchu pahrdeweģeem 28 peedereģuſchi pee Baltijas gubernu muſchneeku ſaħtas, kurtreģi piģeģu ſtarpā biģuſchās tilai 20 Baltijas muſch-neeku laħrtai peederiģas perſonaš.

No Želgawas. Pirmā Leeldeenā buħš Adolfa Allunana ſcheģeeneš Latweeſchu teatri peħdeģā iħraħde. Gandriħš latrā iħraħde muħš eepaſiħſtinaja ar jaunu, ee-weħroģamaku lugu un ari teģami ſpeħti no aħreeneš, la it ſewiſchki Riģeneeku ĵaunfunde un Kaſmira lģs, pee mums weeſoģuſchees, — ar wahrdu ſatot. Allunana lģs daubš un ar labām ſelmeem puħleģeem, mums paſneegit kreetnuš dra-matiſtuš baubijumun un droſchi pareģiamš, la ari peħdeģā iħraħde ſeſonā netruħtš wiſſ tee, kuru peenahfums buħtu, atſiħt nowetnu ĵenſchānos un uſģitigu darbiģu. J. K.

No Keepajas. Ameriķas lara lugin „Maine“ pee Kubas ſalaš boģā eģot dabujiš galu ari taħdš ĵauns Keepajneekuš, wahrdā Salmiſch, kuſch uſ ſchi luga biģis par maſchiniftu. — Wina weģā maħte dabujuſe no wai-raleem Ameriķas adwolateem uſaģinajumu eeģneegit atliħ-dſibas praħtu, par ſchi ſawu weeniga pabalſta un maħtes deweģa nahwi un proti — newis Seemet-Ameriķas Sa-weenoto Walſti, bet Spanijas waldbai, jo Ameriķani wiſſ pahrlēģinai, la pee ſchis nelaimes wainiga Spanija. — Reiſ par ſcho lugi runaģot buħtu ĵapeeſiħme, la peħt Ameriķanu iħmelleſchānas komiģijaš ſpreeduma pirmaiš ſpraħſeens nahģis no aħreeneš; peħt tam ſpraħģuſchās diwi reiſ daſchās ſpraħģtoſchās weelas paſchā luga wiħu. Spa-neeſchi turpreģim apģalwo, la ſpraħģeens notijis ĵaur luga perſonala paſcha newmanibu, jo 1) nelaimes deenā gandriħš wiſſ luga ofģeeri ſchuhpoģuſchi uſ laħda ĵita luga, kur driħš iħģeħluſeš kauſchānas, 2) diģiģiplina uſ luga biģuſe toti

Reku-Beesona. Teatrim sešos svehtu balle. Ta la schi luga teel israhdlta pirmo reisi, tad domajams, la publika cerabisees leela mehra.

Rigas pilsehtas teatri pa Beeldeenas svehtiteem israhdlis: pirma svehtu deena, 5. aprili, pehz pusdeenas pullsten 2: „Hofgunst“ un watarā pullsten 7: „Robert, der Teufel“; otra svehtu deena, 6. aprili, pehz pusdeenas: Gerharda Hauptmana „Die verurtheilte Glode“ un watarā: Rumanijas karaleenes (Carmen Sylva) „Meister Manole“; treschajds svehtids, 7. aprili, pehz pusdeenas: „Reise um die Erde“ un watarā: „Der Zigeunerbaron“. Teatra biletis pa Klusas nedelas laiku, isnemot tikai Sato zeturt-deenu un Ceelo peektdeenu, dabujamas pee teatra kafes it-deenas no pullsten 9 rihda libds pullsten 1 pusdeenā.

Rigas projekteta uhdens apgabdaschanas pabrlabofchana. Uhdens, furu namos prewada pilsehtas uhdens wads, nelahda sinā neispilba higienas (us weselebas topfchana atterofchos) prahjumus. Atu uhdens, kuresch no uhdens wada uhdens ewehrojama mehra atschiras zaur wasal teelu peemahjumu saturu, pilsehta ir til mas un uhdens tanis til beeschi israhdl, la labums no tam wisai neezigs. No uhdens wada dabuatis uhdens talab ir nelahs, la pee uhdens wada torna naw eerihfoti filtri. Lai gan uhdens wada uhdens teel nemis augstal par tam weetam, kur notel pilsehtas netihrumi, tomehr schini weeta us Daugawas kraisa pehdejā laika jau schil zelt ehkas. „Mischel Westn.“ dšrejeis, la pilsehtas walde nolehmupe pawisam pahrgrofit uhdens peegabdaschanu pilsehtai, jo tai ne-efot eespehjam isdot milfigas sumas filtru eegabdaschanai. Ewehrodama, la gor Peterburgas schofeju, schlot no 11. libds 26. wessli, leela mehra atrodas apafschemes uhdens awoti, pilsehtas walde ufdewufe saweem inscheneereem ispehtit scho apgabalu un tur, kur israhdas wairal uhdens, eetaifit atas. Scho afu uhdens pa truhbam tilfchot wadits us jaunubiweteem uhdens wada torneem un no tuereens pa pilsehtu.

Pilsehtas celu apgaismoschanas pabrlabofchana. Weens no Rigas lablahjibas galwenakeem truhfumeem — wahja celu apgaismoschana, schil pamofam nojust. Pilsehtas walde jau pagahjuscha gada sabtumā ufdewa pilsehtas gages fabrikas tehnistam birojam isdarit mehginajumus ar Kuera deglu daschodam isstemam, lai ar tam pahrmaintu celu gages laternas, kuras dob mas gaismas. Imehginajumeem bija schahdi panahltumi: 1) Kuera deglu laternu gaisma libdsinajas 16 swehtschu gaismai, tamehr gages laternu gaisma 4 swehtem; 2) pee Kuera „brenerem“ par stundu isjet gages libds 4 kub. pehdam, t. i. diwresif masaf, la pee libdschimejam laternam.

Kuera deglu peetaifschana pee wezeem stabeem is-nahf apmechram 24 rbt., peem.: laterna ar ruhim un wisam metala dasam — 15 rbt. 50 lap., „breneris“ ar zilindri un miziti — 7 rbt., darba alga 1 rbt. 50 lap. Ewehrojot to, la gase, las laterā weentahschā laternā sabeg, pilsehtai gada masaf 28 rbt., bet pee Kuera degta pawisam ap 14 rbt., isnahf, la isdewumi par Kuera isstemas apgaismoschanas eerihfochanu atmahfajas diwds gabds un pehz tam laterna pilsehtai latru gadu dos 14 rbt. pelnas.

Robeigdamis eepreesehejus ismechginajumus, tehnistais birojs no ahrsemem pasteljeja wajadigo laternu un „breneru“ kaudiumu preeseh kaktu. Schahnu, Kingu un Ceelas Grehineelu celam un pagahjuscha nedela eefahla darbus minetas celās. Schahnu un Kaktu celās jaunās laternas jau usstahditas. Pehz celu apgaismoschanas pabeigschanas 1. maja gages fabrikas tehnistais birojs pilsehtas walde eefnejes schu pabrilstu par mineto celu apgaismoschanas eerihfochanu no sabtuma Gesehgrigas atstatafās celās (celu stuhros ar diweem degteem).

Lopu mozfchana. Salsopama Riga deesgan beeschi deemschehl ari behrnu staryā. Bribdinam wezafus atkaut behrneem tahdas leetas, jo nelahs tā nesamaitā wimu rafhuru, la taifni lopu mozfchana. Pehdshwojumi peerahda, la no schahdeem lopu un putru moztajeem reti tad isaug labi zilweh. Leelā data top par noseedsneeteem, jo wisas wimu la b a l a s j u b t a s taifni zaur augschā mineteem ne-darbeem teel nonahwetas.

Uf Widfemes drawneezibas beedribas fludinajumu par bishfopibas turfeem turam par wajadfigu asrahdlit ari schai weeta.

Atstas behna libkis. 21. martā, Wezā Jelgawas celā pee Hartmana tolu noliktawas sehtas atrada lupatās eestihu jaunpeedstumscha seeweefchu dšimuma behna libki un nobewa ismelelechanas nodalā.

Delaines atgadijumi. 21. martā Mihlgrahwja celā Nr. 3, Rabinowitschā tolu fabrikā pee bafu nolai-schanas sadragaja 27 gabds wezajam strahdneelam Dšpam Panto labo tolu libds elfonim.

27. martā no Jelgawas nahfochais pasafcheeru wilzeens uf dšelstjeza tilta sabrauja nepashtilnamu, pee strahdneelu lahrtas peederigu zilwehu.

Peepeschi miruschi. 25. martā peepeschi nomira sawā dšihwofli, Masā Kalnu celā Nr. 22, 52 gabds wezais atmahlnatais saldats Mikta Sidorows.

27. martā sawā dšihwofli, Lulas celā Nr. 7, peepeschi nomira 50 gabds wezais Kalugas maspilsonis Aetsejs Ahtrejeens.

Warmahjiga nahwe. 24. martā peepeschi nomira sawā dšihwofli, Kurwja celā Nr. 30, 55 gabds wezā semneeze Rihse Djolina. Zaur libta usschesechschanu tika atstas, la nahwe zehlfes zaur warmahjigu nonahwefchānu, salab dehl wainigā atraschanas eefahfja ismelelechana no teefas puses. (R. P. P. A.)

Teefleetu nodala.

Teefleetu jautajumi un atbildes.

Jautajumi: Waj leezineeks pehz pagasta teefu uslawā war praft, lai winam nomafā par laika un darba nolawefchānu algu preeseh leezibas doschanas un waj war leezibu nenodot, la alga neteel eepreeseh samahfata? Kahds sobš buhtu peepreesechams leezineelam, la wisahf pretistumigi leegtos nobot leezibu bej eepreesechās samahfās? Abonents Nr. 1812.

Atbilde: Pagasta teefu uslawā, tāpat la jiwil-teefaschanas lahrtibas uslawā preeseh meera- un wispahrejām teefam, nofata, la neweens nedrihst leegtees, nobot leezibu, isnemot tikai: 1) prahwneeku radineeku teefā, uf augschu un leju ejschā linija un tāpat wimu meefgos brahfūs un mahfās (ar isnehmumeem); 2) personās, kuram zeltos labums, leetu weenai waj otrai pusei par labu ispreesehot (fl. pag. teef. ust. II. 53. p., Wispahrt. ust. 370. p.). Ta tad wispahrigi leezibas nobofchana teefas preesehā ir laira walhs lozefka peenahfums, un atlihdsiba par laika un darba nolawefchānu ir tilai masa atlihdsiba par schā peenahfuma is-pildschānu. Scho atlihdsibu leezineeks war praft tikai p e h z leezibas nobofchanas (fl. 68. p. pag. teef. ust.). Katra eepreeseheja atlihdsibas peepreesechana, furu teefās beeschi nahbas no leezineeteem dširbet, ir pilnigi pretistumiga un mums schteet, la teefa par leezibas leegschānu wainigā war fodit gluschi tā, it la wisahf nemaf nebutu teefas sehde eeraadees, tas buhtu pehz pag. teef. ust. pirmā neah-nahfchanas gadijumā ar naudas fodu no 25 kap. libds 2 rbt., otra gadijumā ar naudas fodu diwlahschā mehra (57. p. turp.). —sb—

Jautajumi: Esmu dšrejeis, la daschi stolotaji nemahfajot pagasta nobofkus, bet no manis tee teel latru gadu prafti. Waj es ari newaretu tiki atswabinats no paga-sta nobofkeem un tur un lam buhtu man par to ja-eeefneef luhgumrahfās? Stolotaju feminatā ne-efmu bijis, bet esmu nolizis pilsehtas draudjes stolotaja eefamenu un esmu apstiprinats pagasta stola par stolotaju. Uf Widf. E—s (un jiteem pagasta stolotajeem).

Atbilde: Swarigalo ne-efat peeminejuschi, tas ir, waj peederat pee nobofku mahfatoju schiras jeb waj eefat is pagasta sabedribas israhdliti. Leeta ta, la papildinot Widfemes femneeku listumu 409. pantu zaur eefschleetu ministrijas zirulāru no 13. aprila 1893. g. sem Nr. 10/2859 un walboscha fenata ulāru no 27. maja 1897. g. sem Nr. 2992 islahdrotis: „Personās, kuras peerakstitas pee nobofku mahfatojam sabedribam un eenem stolotaju weetas pee tautas stolum, naw atswabinatas no naudas nobofku mahfaschanas, kuras nem preeseh wisadu nepezeesechāmu sabedribas isdewumu seghanas. Ta tad pee pagasta sabedribas peerakstiteem stolotajeem pagasta nobofki — tā sawtā „galwas nauda“ wisahdā sinā jamahfā, ja weeteeku pulks tos neahwabinā. —sb—

Rugneeziba.

Krewijas labibas wedumi 1897. gadā. Pehz „St. Peterb. Biz.“ sinam, pagahjuscha gada pa dšelstjekeem uf Deewid-Krewijas ostam: Ddefu, Nikolajewu, Sewa-stopoli, Feodofschu, Jenitschestu, Mariupoli, Taganogru, Roslowu, Noworosijstū, Poti un Batumu nowests labibas 161,768 wogoni, latrā wagonā pa 750 pudem. Uf Peterburgas, Kiewes, Rigas un Keepajas ostam nonahfuchi ar labibu 155,820 wogoni (ā 750 pudu). Uf Mahjijas un Austrijas robescham gahjuschi ar labibu 92,182 wogoni, pee lam latrā wagonā pa 610 pudem labibas.

Sinas par Latweeschu kugeem. Anstra, lapt. Dreshinsch, 18. martā atstahjis Trinidadi, Wafar-Indijs, uf Londonu dodamees. Latawa, lapt. B. Djolinsch, 17. martā isgahjis ar balastu no Santanderas uf Carabelle-Apalachicolu, Floridā. Anna Maria, lapt. Gertners, 11. martā no Tangieres, Marocco, isbraudams, 23. martā nonahjis Tawitā. Capella, lapt. Kregers, 21. martā atstahjis Gaaligenu, uf Blythu dodamees. Anna Alwina, lapt. Leeltains, 10. janw. no Rio Grand do Sul, Brasiltijā, is-braudams, 27. febr. nonahjis Barbadosā, Wafar-Indijs. Ruhkis, lapt. Fiskers-Kalinsch, 14. martā iseedams ar labibas lahbinu uf Hensburgu, 20. martā strandejis pee Puttgardes klints, Fehmeres tunumā, un tijis atswabinats no twaitona Ragen, un tai paschā deenā eewests Rieles ostā. Ruhkis dabujis fuhji, tā la lahbinsch jaisftraj, lai fuhjis waretu eet peldschā dokā. Andreas, lapt. Litmans, peenehmis lahbinu no Rigas uf Dyni. Anns, lapt. Behrsinsch, no Gibraltara braudams, 14. martā safneedis Jarn. Liisa, lapt. Grants, 2. janw. no Leitbas isbraudams, 23. febr. nonahjis Verbijē, Guanā. Geschwister Damska, lapt. Bite, no Barbados iseedams, 1. martā nonahjis Trinidadi. Lembit, lapt. Birks, 9. febr. no St. Pierres, Martinikas salā, isbraudams, 23. febr. safneedis Montego Bay, Jamahkā. Martha Maria, lapt. Mutfchums, 2. martā atstahjis Lagwayru, Wenesuelā, uf Jamaltu dodamees. Keepajas fuhjis Berthold, lapt. Zibruls, kuresch zeta dabutas fuhjes dehl eegahjis Riehl, saudejis enturus un dabujis leelatas apstahdejumus. Zeriba, lapt. Dschmuzneers, 6. febr. Greenwood atstahdams, 10. martā nonahjis Demerārā. Fritz Gustav, lapt. Sauhsch, 3. martā bijis gataws atstahf Rio Schaneiro. Der Kurlander, lapt. Melbards, no Cardiffas uf Lagwayru braudams, martā meis enturu pee Benarth Heab. Latwija, lapt. Melbards, 10. martā bijis gataws atstahf Rio Schaneiro. Rosalie zaur pefumu pahrgahjis Mahlberga un Trei tungu ihpafschumā. Woldemar, lapt. Frelmans, 22. martā isgahjis no Keepajas uf Ddensee ar lufschtu lahbinu. (B. B.)

Peo Rigas libds 30. martam peenahfuschē 145 fugi un isgahjis 121 fugis.

No ahrsemem.

Stary meeru un faru.

„Politiska dehefs naw pehz 1870. gada, Wahju-Fran-tichu kara schtuma, nelah til t u m f a a b h u f e, la tagad!“ Schoš wahrbus teiza preeseh mas deenam Fransichu tautas weeteeku namā lahds pallawneeks nolafot lahdas komishas pafinojumu par 2 gadu kara deenasta laika eewefchānu. — Sचे wahdi isfata pilnigi pateefchu. Weseleās triās weetas uf reis draud isjeltees kara breesmas: Kubas dehl, Kretas dehl un Rinas ofas Wei-hai-weijas dehl, furu Anglija nupat no Rinas „nomajufe“. Apstahfim wijus schoš notikumus drufu turaf. — Widdraudschāts, la to jeen. lafahji jau sin, kara jautajums stary Seemef-Amerikas Saweenotam Wallim un Spaniju. War buht, la jau schā numura telegramas sin wehst par pehdejo wahru, par Saweenoto Wallifu presidentā Mat-Kinleja pafinojuma rashu tautas weeteeku namam. Scho rashu presidentis wijinajees nojubit zil lgi til ween ispehjis. Zau pirmdeem,

23. martā tam wajadfeja buht fastahditam, bet te prefi-dents isfifās par — flimu. Sinams, la wisā schi flimiba bija neefi un blehnas, bet schahbas lgas mehsofot usnahf dascham labam walshwihram un diplomatam, tad tas nespehji wairā ne ar to zitu aishildinates. Ta tad atkal schodeem, tur schis rindinas rasham (pirmdeem, 30. martā), presidentis dšhrees nojubit scho sawu pafinojumu (Vorschaft). Neweens neschahbas par to, la wimu islahfjuschē tautas weeteeki nofpreedis peeteift Spanijai faru. To ewehrojot jau wisā Amerikas konsuli Kubā sawahfti pee laika Hawanā, lai waretu atstahf pilsehtu, eefam wehl kara peeteifschānu isfimo ofizieli. Wifseem Amerikas pawalsh-neeteem, furu negribetu pa kara laiku palift Kubas salā, pafinois, lai aplopy sawu namu un sagatawojas, la war latru azumirkli lahpt uf luga. Saweenoto Wallifu konsulis Madride un Spanijas konsuls Nujorkā nobewuschē jau wisahf sawus papirus to walstu konsuleem, furas abas kara wedejas walhs luhgs aishargat pa kara laiku sawus eenaidneela semē atrodofchos pawalshneelus. Spanijas pa-walshneelus Seemef-Amerikas Saweenotās Walstis uineh-mufes aishargat Franzija un Amerikaneeschi Spanijā no-doti atkal Anglijas gabdibai. — Pawests un art daschu Ewropas leelwalstiju fuhfai mehginajuschē peedahwat presi-dentam Mat-Kinlejam sawu widutajibu, islahf at Spaniju meera zeta. Swehto tehnu Romā Mat-Kinlejs atraidjis it strupi, teifdams, la Seemef-Amerikā efot toti mas latotu, tā tad tur „Kristus weeteelam wirs semes“, la latofi pawests fahz, efot maj autoritates un wiaq nemaldibai neweens netizefchot. Leelwalstiju fuhfneem presidentis attejis, la Saweenotās Walstis efot peesepeestas darit rei galu til nepanefamam stahwoflim, la tam, las tagad walda uf Kubas un kura gals zitā ne-efot noredsams. — Ta tad azim redjot naw wairā zeribu, la meers tiks usjurets. Libds ar Beeldeenas rihta swanu stanam, libds ar gaismas gawitu sawjeeneem par tumfšās uswacu, libds ar dšihwibas- un augschamzefschāns- swehtu swineschānu, mums, la jadomā, buhs jalasa pirmas wehstis par taru un wina breefmam, par fugu israhdlinajschānu un dedfinajschānu, par kareiwju mokam un waimanam! — Jeb waj neze-re-fim wehl wislahalo? Deemschehl schi zeriba libdsinates tai, to ahrsti faka pee mireju gultas stahwedami: „tamehr wehl dšihwiba eefschā, tamehr wehl wajag zere“. Waretu jau brijnumi notit, waretu jau buht, la lepnā Spanija peem peemehram Austrijas kejara preesehlistumu: „Kuba dabun pilnigi patstahwibu sem Spanijas wirswaldibas wahra pehz — gluschi tahdā pat weidā la Turzija „walda“ par Egipti. Saweenotām Wallim teel nobota Kubas naudas leetu pahrwaldiba un winas eenem Kubā tahdu paschu stahwofli, tahdu tagad eenem Egipti Angli. — Bet knapi tizams, la ari schis preesehlistums atradis peekrischānu, jo Amerikani grib faru. Wini sin, la Spanija tagad toti wahjinata zaur ilggadejo lara weechānu Kubas salā, la wina naw naudas „ne grafcha“, tamehr Saweenotām Wallim naudas til dawd la malkas, jo tur pat to newifata par leelu bagatneeku, kuresch eekrahjis 1—2 milsonu dolaru (2—4 milsoni rublu). Ibhā bagatiba pehz tuereens eefsteeem sahlotees til tad, tad zilweelam 20—50—100 un wehl waiwal milsonu tabatā, t. i. naudas staryās un bankās! — Un tahdu tur ne-efot maj. Kā lai Spanija ar wineem fonture! Sinams, wahft jau wahf ari Spanceeschi sawus pehdejos grafchus topā tur un la ween waredami: tā peemehram swinigā teatra israhde Madride, par turu jau sinojam pehdeja numurā, dewufe 600 tubfiofchu franku (apmechram 240,000 rublu) tibras pelnas. Wef tam ari Izhilē atrodofchees Spanijas pawalshneeki sametuschē fah-dus 380,000 rublu, ar to nopiret Spanijai „laperu“ fugi. Sचे fugi ir Spanijas weenigā zeriba, tahdehl par teem drufu wairal. Leeta ta, la agraf, tad lazi plohjas wehl pa „wezai mode“, t. i. tee bija pilnigi meichomigi, tur ne-taupija eenaidneela semē ne meeriga eedshiwotaja pascha, ne wina mantibu, mehda ari uf juhras meidit pehz eenaid-neeku priwafkugeem, tos un wimu lahbinu eeguhf par sawu laupijumu, to fahza par „lapereschānu.“ Kad pehz Kri-mas kara leelwalstis safajau Parise meera lihgschānas dehl kongrefu, tad tur, stary zitu, nofpreeda „lapereschānu“ kara laika wairā nedarit, t. i. jibnitees uf juhras tilai ar eenaidneela kara kugeem un atstahf pilnā meera wina tirdineezibas fuhjis, furu nepeeder walshj, bet priwafatam per-sonam. Isnehmumu darja tilai preeseh teem kugeem, furu mehginā lauftees zaur kahdas eenaidneela semes ofas blo-sadi (t. i. nofsehghānu), tā ari preeseh teem kugeem, furu wed eenaidneelam kara kontrbandu. Schoš fuhgs brijw-tert (laperet) un paturet. Wef sche japeeshime tas, la b Lokabei, tad to isfludina, wajaga buht fahfistai, t. i. wajag eenaidneela ostu eefsehgt ar peeteelofschu fugu laitu, la wineem teefcham eespehjamis ee-ju nofsehgiā ošā waj sinamā kraisa datā tā pahraudst, la iweschu fugi teefcham weenmehr mana. Kad peerahdams, la blolade bijufe til tā wafot uf papira ween, tur wisā atkarajees no labas laimes, waj iwefcho fugi nolers waj ne, newar uf blofades teefchu atfahftees. — Kas attezas uf kontrbandas peeweichānu eenaidneelam, tad karam sahlotees abi pefineeki mehds is-fludinat, lah d a s leetas wimi usfatis par kara kontrbandu. Pirmā rindā, sinams, stahw fara eeroofchi un fara materiali, bet tad ari wisas zitas leetas, furas eenaidneeku p a b a l s t a faru weechānu turpinat un pee schahdam leetam peefloaitama pat lahba un zitas pahrtitas weetas. —

Paħrtiġas ġenas Riġa:

Table listing various goods and their prices in Riġa, including items like flour, oil, and other household goods.

Grigi u 100 mahrs. pamata malfā 75 lap. puđ. ...

R u d si 64—66 lap. puđā; m e e s ħ i 61—64 lap. puđā; a u s a s ...

Telegramas.

Peterburgā, 1 martā. Aħrleutu ministriš fuħtiġis ...

abām tautam. Luħdsu, pilnwarneela lungs, nosuħtiti Bina ...

Parisē, 31. martā. Turku waldbi a t i w e h l e j u s e w e ġ ...

Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. B. Salits. ...

Nuđi u 120 mahrsinu pamata malfā 78—80 lap. puđā. ...

Advertisement for Poliklinika, featuring Dr. G. Beldau and Dr. H. Simonsohn.

Advertisement for Dobeles aprinka, Bormanu pagasta walde, and other local products.

Advertisement for Drawneeks, Walmeera, and other goods.

Large advertisement for P. H. Rosenkranz & Co. featuring a school and various services.

Advertisement for Gobu aħrġis, Dr. med. R. Veepin, and other medical services.

Advertisement for Saleneeku, featuring various products and services.

Advertisement for PETROLEJAS, LOKOMOBILE GNOM, and other machinery.

Advertisement for Teatris, featuring performances and other cultural events.

"Mabias Weefa Mehneschrahta"

1898. g. zeturtais burtuizats faturis:

1. **Salna pawasari.** No Rudolfa Blaumana.
2. **Lur gaischilee hufari taure.** No J. A. Lodischna. Tulltojis Swabrigulu Edwards.
3. **Rose (Kryspolais).** No Dr. med. G. Beldawa. Ar šimejumeem.
4. **Wisch nahle.** No Rudolfa Blaumana.
5. **Boris Godunow.** Drama no A. S. Ruschna. Tulltojis Rainis. (Turpinajums.)
6. **Plaujamas maschinas.** No J. Wagnera. Ar 6 šimejumeem.
7. **Ne manim secdono schurpu nahle.** No J. A. Lodischna. Tulltojis Swabrigulu Edwards.
8. **Weshstules no Kinas.** No caand. phil. orient. P. Schmidt. VII. Leha.
9. **Mahtes dfeeminas.** No Boruta Jahna. (Rudolfam Blaumanim dahwinatas.)
10. **Wesha bafas (Varicellae).** No Dr. med. G. Beldawa.
11. **Muhfu laitu waronia.** No M. J. Ermontowa. Katw. tulltojis Lejas-Krahminsch (Turpinajums.)

12. **Siltums un ta nošme dabā un ruhņeeciā.** Godalgotis aperejums no insenerkumila P. Wengela. (Beigas.)
13. **Pasaulis gals.** Astronomisks romans. Francku waloda no Kamilla Flamariona. Tulltojis Apasija. — Ar ilustracijam. (Turpinajums.)
14. **Pehj mihlibas ilasas zilweču prahis.** No Birneču Latinas.
15. **Horwajija.** Pehj „Wielka encyklopedya powszechna“. No Sutrabu Eschus. (Turpinajums.)
16. **Behrus, mans mihlais, ucfuro.** No Bluhbona.
17. **Daschadi raksti:** Genris Ibfens. (Ar gihmetu.) — „Rosneru sala.“ Statu luga iſchetis zehleeds no Genris Ibfena. — Kauſchu ſaitiſchanas panabkumi Baltija. — Atlantijas jūbras eſpoids uſ laita paregoſchamu Eiropā. — Ras notitū, tad mehnes palitū preeſchi uſ weetas ſtahwam. — Jūbras putas. — Leelafais tunelis pasaulē. — Apſchjūbras tunelis ſarp Eiropu un Africu. — Dambis pār jūbru. — Ploſts ar automatiskām ſwilem. — Kabeļi dſelſjeļu wagonu tā krata? — Eſtija pils. — Wiweegalais metals. — Pajira laimēts. — It ſgi uſtawas lapōs dſiwi ſtimibu raditaji dibgli — mikrobi? — Dſeltenā drufſcha raditaji dibgli — bazili. — No ta zilweči wairas? — Bagatneču ſirgu dſiwe Parisē. — Radbi ſwehri tagad pee zilwečem wairal modē? — Jūfura raſcha pasaulē. — Par auſteru audſinſchamu uſ tofem. — Eſkas tota ardeſchana Ameriā. — Joda tiktura (Tinctura jodi). — Solā romanu ſplatiſchanas. — Putnu ligda no tebranda. — Muhfu bilbes. — Sobgala paſpahne: Mihl-ſtibas wara. — Jawniba. — Seemas watarā. — Praktiſti. — Preeſchiſmiga tibriba. — Ari baſchās. — Tā, tā! — Draudienē. — Mulkliſts jautajums. — Ujams apgalwojums. — Aſgabigā mahte. — Drufas kufcha. — Grahmata galbs. — Poſtojumi.

Bildes: Vecidencas rihte, jeb „No juhs mekleiat to dſiwo pee teem miruſcheem?“ (Lut. ew. 24. nov. 5. p.) No Blodhorja. (Uſ ihpaſchās lapas.) — **Gaiſmas uſwara,** jeb „Las it peepidirs“ (Jahn. ew. 19. nov. 30. p.). No Saſchās Schneidera. (Uſ ihpaſchās lapas.) — **Judafis Iſchariots.** No Saſchās Schneidera. — Kamilla Flamariona „Pasaulis gals“ ilustrajias: 1) Arafatwa balna ſwerdums 28. augustā 1888. gadā un 2) skalatwa ugunsmeſeja falna ſwerduma laikā boja gabjuſcho libli aſtawi lugi ta jeb. — Rakſta „Plaujamas maschinas“ ſimejumi (6). — Medijimā aperejuma „Rose“ ſimejumi (2). — Genris Ibfens.

„Mabias Weefa Mehneschrahta“ maſā „Mabias Weefa“ abonenteem topā ar „Mabias Weefa“: Beſ preeſchiſchanas 3 rbl. 85 lap. par gadu, ar preeſchiſchamu 3 rbl. par gadu. Teem, las naw „Mabias Weefa“ abonenti: Beſ preeſchiſchanas 2 rbl. 60 lap. par gadu, ar preeſchiſchamu 3 rbl. par gadu.

Burtuiza maſā 30 kap.
 Apſteļejumi un ſtudinajumi top peenenti: Erſta Plates draklatawa, Riga, pee Petera baſnizas un latrā grahmata tirgotawa.
 Augſheeniba Dr. phil. **Arnolds Plates,**
 „Mabias Weefa Mehneschrahta“ ſidewejo.

E. A. Grossmana
Anglu konſerwu weikals,
 Riga, Schaehtes celā Nr. 6,
 ceteri ſauus, pehj Anglu parauga ſchepat pagatawotos ſabrikatus, tā:
English Mustards, Best English, Franco-Russian, Mustard, Indian, Cwoiy Powder.
English Spiecs, Peppers & Co., Best London black Pepper, Best London white, Cayenne.
 Sagatawofchana: **English Spiecs of Royal,** uniwercal-wirza preeſchi priwateſcheem, reſtoracijam, weeniſjam un doſu ſabrikam. Lectojama wiſu žitu wirzu wecā.
 Fabrikati dabujami wiſdo labafas koloniala preeſchi tirgotawa.

Bischkopibas preeſchi metus
 leelā iſwehlē,
 tā ari
 mahſtligas ſchuhnas iſ tihreem waſkeem
 peedahwā
J. Redliha
 Anglu magasina, Riga.

Alexandra-balanſa ſeparators,
 peena nokreimoſchanas maſchina
 ar trawta un rotu dſiſchanas cetiſti, nokreimo 60-1200 ſtopus
 meenā ſtundā.
 Jauntee modeli. — Weentahſchaka rihſchanas. — Bio-
 pilnigatā nokreimoſchana. — Droſcha un beſ breeſcham
 eſoſcha wadiſchana.
 Trumuls beſ ſchliſwojem un beſ žiteem waligeem un teelcem peederumeem.
 Labafas apleežibas pehj teoretisķem un praktisķem pabradauſjumeem.
 Jenu rahditaji dabujami beſ maſas.

Central-noliktawa preeſchi Widſemes un Kurſemes
 Axel Vosbeina, Riga,
 Behweru celā Nr. 1.

Been. ſemkopyjeem
 peedahwā uſ galwoſchamu wiſadas labi dighſtoſchās
dahrſa ſaknu un lopu baribas augu ſehklas,
 tā ari weenpus auſas lehjas, ſeſchlanſchu meeſchus, wafaras kweeſchus,
 aſholina un timoteja ſehklas par lehtām jenam
E. Sanschkinewiſ,
 Riga — Agenotalnā.

Telefons Nr. 63.
 Pehj Dresdenes akademijas metodes cerihkōtā
ſchnitu ſihmeſchanas ſkola,
 Riga, Gertrudes celā Nr. 29, dſihw. 2,
 ſimaga uſ galwoſchamu wiſu damu garderodju ſchnitu ſihmeſchamu un pee-
 greeſchamu.
Mahkoſchā kurſa eſahkums 1. majā ſch. g.
 Turpmal turſi alaiſj eſahkēes: 15. janwari, 15. martā, 15. augustā un
 1. oktobri. Kurſi 6 nebelas.
 Preeſchneze **Adeline Gravit.**

Fabrika: Rihſchefera celā. Noliktawa: Terbatas celā Nr. 21.
J. Jahzis, Riga,
 ſchaguna krunu u. žitu preeſchiſmetu ſabrika n. akmeņ kulluw,
 ſigatawo daſchabus uſ ſchaguna leetawu ſihmejoſchās dardus pehj doſeem
 meelſeem un ſimejumeem.
Spezialitate: ſchaguna, granita un marmora kruni,
 kapu denki, ſehdes, kapu ſehtas u. t. t.
 Adreſe wehſtulem: Krynno-ant. 22007. H. Kausch, 67. r. Pary.

J. Jaſich un beedris,
 Riga, blaſns rahtuſim, dibinats 1841. g.
 Niekta remontoar-pulkſtenus, peedahwā miſtelakā iſwehlē ſilai pateſi ſabu un
 loti labi taistus uſ apgalwoſchamu. treetni pregi un pehj eſpeſchanas par jo lehtām
 jenam
 leelumā un maſumā
 Antera 9. rub **ſeenas-, galda- un keſchās-**
 3liindera 6 r. 50 t. **pulkſtenus,**
 tā ari talmi, ſubraba un ſelta pulkſten-
 ſehdes un aſleſchās.
 baſnizas Frona-lukturus,
 petroleju, rotas, peekaramas,
 galda- un ſeenas-lampas,
 ſalku- un wehtras-laternes, žilinderu
 un dakti, ahrſem. ſaſana, porcelana
 un glahſchū-prezes wiſas ſortis, laſec-
 retas ſehbreces, galda-naſchus un da-
 ſchinas (Gabeln), aſſenida- un britanniſas
 metalu-prezes.
 Wiſadi pulkſteni teel lehti un treetni ſataiſti uſ galwoſchamu.
 Leelā iſwehlē
polifoni, ariſtoni, monopani un žiti muſikas
 rihki un notis.

Meſtars
 tabakais dſehwens
 Rihſchis wecā
 ſimā art daut ſchati tā laſija.
 Dabujamo wiſas kolonialpreeſchi ſirgo-
 ſawās.
John Rolſſen, Floride, pee Delſim.

Partiju melkiora
 pretſchu,
 maifeſ Furwjuſ,
 žufura doſes,
 krejma karnas,
 ſweeſta traufus u. t. t.
 lehti iſpahrdod
J. M. Trofimows,
 Riga Nr. 10, Kungu celā Nr. 10, Riga.

Ihſtos Krainas bites
 no Droſchāgera biſchu ſaimes Krainā.
 Apſteļejumus peenemu libd 30. martam.
 Maſa ar preeſchiſchamu libd Riga
 12 rbl. par ſaimi (cewetoju uſ 10 ra-
 miſchēm). Apſteļejumeem žaur raſtu pee-
 leelama augſhejā nauvas ſuma, tā ari
 pilniga adreſe libd ar tuwako dſelſjeļa
 ſajju.
 Apſteļejumus iſludſos eſuhtit iſti
 pee laita, iſſubſchana ſarp 18. un 30. aprili.
Emils Lorenzons,
 ſenat Jaltis Lindē.
 Riga, Raſku celā Nr. 26.

G. Schönfeldta
 tehrauda
 ſihkpretſchu
 leelnoliktawa,
 Riga,
 teelā Grehzeču celā Nr. 14,
 peedahwā
dahrſa darbeem
 atkal eſahkotees:
Dahrſa ſchipeles,
 ar un beſ ſahstem,
dſelſs kaplus,
kruhmu ſchkehres,
tofu ſchkehres,
roſchu ſchkehres,
ſahpuru ſchkehres,
dahrſneeku ſahguſ,
dahrſneeku naſchus,
poteschanas naſchus,
ſtahdu kelleſ,
tofu notafamos,
mehſlu daſchās,
rotamas daſchās,
raweſchanas ahtus,
ſtikleneeku dimantus,
 wiſu
L. ſortes,
 leelumā un maſumā,
 par lehtām jenam.

Sudraba medala Rišņnij-Kovgorodā 1896.

Selta medala Rījēvā 1897.

1898. g. Leeldeenam! 1898. g.

Olu laka

Leeldeenu olam daschadās krahsās, kā:

šarkana, šila, šahrta, šala, dšeltena, oranschu krahsās, violela, bruhna, melna, selta-wabulu un oliwu-selta krahsās.

J. C. Koch

Rīgā 1880.

Moskavā 1882.

Lakas fabrika, Rīgā.

Telefoni 417, 447.

Dibinata 1842. g.

Brihdinajums!

Manā, no manis izgudrotā

olu laka

toj daudfabrtigi pakalbarinata un tā la fchee pakalbarinajumi tāpat krahsu, tā arī labuma finā naw tejami, tad lubstū zeen. leetotajus pee eepirfumeem eevchrot manu butelischu išklatu un eepafajumu, kuras ir tikai tad iškstas, ja uf krahs butelites atrodas mana firma.

Augstzeenibā

Telefons Nr. 613. **August Ritterberg,**
Rīgā, Brunneeku eelā Nr. 57.

Dabujamas wišās apteeku pretšču un kolonialsā tirgotamās.

J. C. Alufdike

Rīgā, Zerbataš eelā Nr. 18.
Lampu, traufu un štikla

pretschu noliktawa,
emaljeti lehta traufi,

alšenida galda leetas,

tehjnaldinas

Leelumā!

Mafumā!

Lehtas zenas!!

u. t. t.

Lehtas zenas!!

Lampu reperaturas.

Lampu reperaturas.

Manā grahmatu un bišchu deulatawā un burtu leeturwē, Rīgā, pee Petera balnijas, pašča namā, dabujamas

Jaunās Widsemes Dseesmu grahmatas

wišadās eesehjumās.

Crnsts Plates.

Grahmatwe fchianas

mahzibas wehstules

R. A. Knoke,

Sw. Peterburgā.

Stat. „Wahl. Weesā“ stād. Nr. 2.

J. Kronberga

jaunu

welofipedu

isgatamofchianas,
emaljeschianas un nileleschianas darbnija

Rīgā,
Kungu u. Maršal-eelu stūtri Nr. 28.

Išlabojumi ahtri un lehti.
J. Kronberg, Rīgā.

Loti šlaistas, giffotihras

leeldeenas olu krahsas

un **lakas**
13 daschadās krahsās,

leeldeenu olas, -nitinas, -šakus u. t. t.,
pagatawotus no smārščošchām seepem,

marmoreschianas, mifado un salmu-
špos-uma papiru ar pantineem un bildem,

seepes un frēmi
„Metamorphosa“,
tā lihdželi pret labfainu gihmi un mečas
plantumeem, tā arī
daschadas eesčh- un ahtremju toaletes
seepes un parfumerijas,
labatos sabrilatus, leelā iškwehli
peedahwā

Rudsroog & Burgis,

Rīgā, leelā Grehzneeku eelā Nr. 15,
pretim Schönfeldtam.
Telefons Nr. 850.

J. Chitrick, Rīgā,

pulkstenu, selta un sudraba leetu
magasinas

Zerbataš eelā Nr. 20
un
Aleksandra eelā Nr. 60

peedahwā bagatigā iškwehli
par lehtām zenam u
galwoščanu:

Kabatas, ieenas un mo-
dinataju pulkstenu,
regulatorus, lehtes u.
brelofus is wišada me-
tala, selta un sudraba
prezes, glihti un labi išk-
wehlatas, alšenida pre-
zes, eesčh- un ahtremju
sabilatus, tā: karoes,
tehskarotes, zutras
dofes, karwjuš, lukt-
rus u. t. t.

Išlabojumi is galwoščanu.
Pašlelejumus isdara labrtigi.
Pee leelateem eepirfumeem projekt.

Mahkofschjeem
Leeldeenu iškwehkeem

peedahwā
tā
praktiškās

giffi nesafurosčas

Olu lakas,

dabujamas wišās apteeku pretšču un kolonialsā tirgotamās,
daschadās krahsās.
August Ritterberg
Telefons Nr. 613. Rīgā.

Mhdu prezes

leelā iškwehli

peedahwā atkalpahrdewešjeem:
Amerikas solu ahtas, Emolofarfanas,
25 rbi. pudā.
Wislab. Pinnu solu ahtas, 24 r. 50 l. pudā.
Pinnu solu ahtas, weeglasas, 22 r. pudā.
Duchomas sabhatsu galwas, 80 lap. pahris.
Duchomas sabhatsu šilbus, 3 r. 50 l. pahris.

M. Andrejewskj,

Rīgā, Weldu eelā Nr. 27.

1. godalga, sudraba medala, par ahtst-
neezibas šahdeem Belgawā 1897. g.

Mag. C. Birsman

apteeku pretšču tirgotawa,
Rīgā,

Bahrtuščha laukumā,
masā Grehzneeku eelā Nr. 3,
paščha namā.

Peedahwā us Leeldeenam

leelumā un mafumā
itiu wišadas olu (pantu)

krahsas,

tā: lakas (13 daschadās krahsās), 9 da-
schadas pazimu krahsas, Frie (6 krahsas
weenā pazimā), Wifado papiru (raibš),
Groschschaina papiru (ar teitumeem un
šimejumeem). Sudraba un selta pul-
weri u. t. pr.

Tāpat leelā iškwehli wišadas
šmarščojoščas seepes

šu (pantu) weidā ar bildem u. t. pr., u. t. pr.

Sw. Pet. burgas un Berlines sagreeschanas mah-
klas inštitutās diplomeras

Emilijas Horn

šniškā sagreeschanas mahklas škola,
Rīgā, Wafnu eelā Nr. 9,
3. stahwā, ce-ča no masās Šmilšču eelas.

Bamatiga mahzibo šchitu šimeščana un sagreeschana pe-
brantšču šniškās metodes. Šchitu šimeščana mahželtes
šafneesš gatarwibu 8-14 weenās (us galwoščanu). Ar u
ligatu laiku peenem mahželtes emahziti šchudščana. Škola
tešiba mahželtem isdot diplomus.

Wafsa par mahzibu un šistemu 15 lihds 25 rbi.
Mahželtes usnem arī dšhwolli.

M. Ruttakas

Nr. 20, Rīgā, Wehwen eelā Nr. 20,
peedahwā wisleelalā iškwehli daschadu fabritu
šchujmaščinas.

Bokumafchinas un 18 r., kahjmafchinas no 35 r. šahkat.
Wiflowenatās adamas mafchinas, turām
wajabsetu atraštees laira šamilija, jo winas atmal-
fajas loti ahtri. Angtu, Wahu, tā arī pašča fabrilata
welofpedi.

Leelalā šchuj- un adamo mafchinu un welofpedu
išlabofchanas darbnija.

Lampas,

štikla un porzelana traufkus
un žitus preekšmetus

peedahwā par lehtām zenam
A. Lejeneek & Co. Rīgā,

Rīgā, Kauf-eelā Nr. 9.

Wesšbam un godeem iškwehli lampas un
traufkus.

Lampu išlabojumus isdara wišihšakā lairā.

